

नमो नाणस्स
नमो दंसणस्स
नमो चरितस्स
नमो तवस्स

JAIN KRANTI

જૈન ક્રાંતિ

Vol. 8 | Issue 12 | Mumbai | November - 2017 | Price Rs. 25/- | Pages : 28

શ્રી વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન સંઘ - પાવનધામના પાવન પ્રાંગણે

રાષ્ટ્રસંત પૂજ્ય ગુરુદેવ શ્રી નમ્રમુનિ મહારાજ સાહેબના સાંનિધ્યે
જ્ઞાન, જ્ઞાની અને જ્ઞાનના સાધનોની અશાતનાની ક્ષમાપના કરાવતી

જ્ઞાનવૃદ્ધિકર આરાધનાની અનેરી ક્ષણો

।। तिब्बानां तारयाणं ।।

गुरुदेव !

आजे आपनी कृपाथी, आपनी समजथी,
अमे समजयां,
अमे पश अमारा परिवार माटे बनी शकीअे...

।। तिब्बानां तारयाणं ।।

अने गुरुदेव !
अे माटे आपे बतावेलो प्रयोग परेपर सङ्ग रह्यो.
अमे **Self Assessment** कर्युं,
अमारी **Actions** नुं अने अेमना **Reactions** नुं!!
अमारी **Actions** मां परिवर्तन आवी गयुं..
अेमना **Reactions** मां पोजिटिवीटी आवी गछ !

पोताना परिवार माटे
तारुणहारा बनवुं अे तमारुं कर्तव्य छे.

आपना आ सूत्रनुं पालन करवानो आत्मानंद,
आपनी ज कर्षा अने कृपानी इणश्रुति छे गुरुदेव !
आवा नाना-नाना सूत्रो अने नाना-नाना प्रयोगो द्वारा
आप अमने
परमात्माती समिप अने मोक्षती
नञ्जक ने नञ्जक लछ जछ रह्यां छो.

Thank You Gurudev!

- गुरुभक्त श्री महेता परिवार

॥ पेहेइ हियाणुसासणं, सुस्सूसइ तं च पुणो अहिट्टए। ॥
॥ ण य माणमएण मज्जइ, विणयसमाहि आययट्टिए।। ॥

- श्री दशवैकालिक सूत्र, अध्ययन - 9

મોક્ષના ઇચ્છુક સાધક
જે ગુરુની હિતશિક્ષાને ધ્યાનપૂર્વક સાંભળે છે,
ગુરુવચનોનું યથાર્થ પાલન કરે છે અને જે ગુણોના અભિમાનથી
ક્યારેય અહંકારી નથી બનતા તે જ વિનય સમાધિના આરાધક બને છે.

મોક્ષાભિલાષી સાધક,
જો ગુરુ કી હિતશિક્ષા કો ધ્યાન સે ગ્રહણ કરતા હૈ,
ગુરુ વચનો કા યથાર્થ પાલન કરતા હૈ ઓર જો ગુણો કે કારણ
કભી ભી અહંકારી નહીં બનતા હૈ વહી વિનય સમાધિ કા આરાધક બનતા હૈ।

**When a disciple desirous of
attaining emancipation listens to the Guru's
valuable teachings and abides by them without nurturing
ego alongside, loses his self- identity to merge with the
Supreme by becoming humble and courteous.**

- ગુરુભક્ત શ્રી દોશી પરિવાર (ચેન્નાઇ)

‘જૈન ક્રાંતિ’માં આપનું જ્ઞાનદાન એટલે
દેશ-વિદેશના હજારો ભાવિકો સુધી
પ્રભુનું જ્ઞાન પહોંચાડવાનું ઉત્તમ અનુદાન !

‘જૈન-ક્રાંતિ જ્ઞાન દાન’ / ₹ 11,000=00 એક વર્ષના

CHQ / DD should be in favour of ARHAM YUVA GROUP

જેઓ સહકાર આપી ધન્ય બન્યા તે શુભદાતાના નામ

- * શ્રી ગુણવંતરાય ઝોંસા (સાયન)
- * વી.સી.કે. ફોરેક્સ (કોલકતા)
- * શ્રી સ્વપનીલ શાહ (ઘાટકોપર)
- * શ્રી પ્રદીપભાઈ પી. દોશી (પાર્લા)
- * શ્રી કલ્પનાબેન ગીરીશભાઈ દેસાઈ (પાર્લા)
- * ઇગલ મેન્યુફેક્ચરીંગ (મુંબઈ)
- * શ્રી હીનાબેન સંજયભાઈ શાહ (વડોદરા)
- * શ્રી લક્ષ્મીકાંતભાઈ જે. શાહ (કાંદિવલી)
- * શ્રી માલતીબેન હર્ષદભાઈ દોશી (કાંદિવલી)
- * મહાવીર ટેક્સટાઇલ (કોલકતા)
- * શ્રી હેત-ત્વીશા સંજયભાઈ સંઘવી (ઘાટકોપર)
- * શ્રી કુંદનબેન જયંતિભાઈ સંઘવી (સુરત)
- * મેટલ પરફોરેશન (પ્રા.) લિમીટેડ (વડોદરા)
- * શ્રી ન્યાલચંદ મોહનલાલ લાઠિયા (મૂર્તિજાપુરવાળા)
- * યુનાઇટેડ મેડીસેલ્સ (પ્રા.) લિમીટેડ (વડોદરા)
- * શ્રી ધર્મેશભાઈ મનસુખભાઈ કામદાર (મુલુંડ)
- * શ્રી પ્રીતિબેન પ્રવિણચંદ્ર બાવીસી (કાંદિવલી)
- * શ્રી સોહમ મહિલા મંડળ (પાવનધામ-કાંદિવલી)
- * શ્રી શોભનાબેન હેમેન્દ્રભાઈ દોશી (ઈન્દોર)
- * શ્રી દેવીબેન હસુભાઈ શાહ (સાંતાક્રુઝ)
- * અનશન આરાધક શ્રી રાજેશભાઈ મોદી (ઘાટકોપર)
- * શ્રી શારદાબેન ડી. દેસાઈ (આણંદ)
- * શ્રી મુકેશભાઈ મેપશી છેડા
- * શ્રી પ્રવિણચંદ્ર કોઠારીના સ્મરણાર્થે હસ્તે શ્રી માલતીબેન કોઠારી
- * શ્રીમતી ચંદનબેન કામદાર (લંડન)

આપશ્રીને ‘જૈન ક્રાંતિ’ને અનુદાન આપવું હોય તો
સંપર્ક : +91-9324808181

: FORMER EDITOR :

SHREE RASIKBHAI PAREKH

: PUBLISHER :

SHREE DEEPAKBHAI BHAYANI

: EDITOR :

SHREE PRATIMABEN BADANI

SHREE KUNJAN CHHEDA

: CONTACT :

PARASDHAM

VALLABH BAUG LANE, TILAK ROAD

GHATKOPAR (E) MUMBAI - 400077

PH: +91-22-25015152

: EMAIL :

publication@parasdham.org

website: www.parasdham.org

: JOIN US ON :

www.facebook.com/ParasdhamIndia

www.youtube.com/ParasdhamTV

Printed, Published, Edited and Owned by

DEEPAK K. BHAYANI

Printed at

Arihant Printing Press

Ghatkopar (E), Mumbai - 400 077

and

Published at

202, Satellite Building,

Opp. Mistry Complex, J. B. Nagar,

Andheri (East), Mumbai - 400 099

: SUBSCRIPTION :

LIFE TIME (WITHIN INDIA) : ₹ 2500

FOR 2 YRS. (WITHIN INDIA) : ₹ 500

LIFETIME (INTERNATIONAL) : ₹ 20000

FOR 1 YR. (INTERNATIONAL) : ₹ 2500

TO KNOW MORE ABOUT PUJYA GURUDEV

CONTACT ON: +91-9860905678

શુભ ભાવનો

કર તું ગુડાકાર

અશુભ ભાવનો

કર ભાગાકાર

આજકા કારણ કલ ઓર કલકા કારણ આજ...

જેવી તમારી આજ છે, જેવા તમારા આજે ભાવ છે, તેના આધારે આવતા ભવની હર એક સેકન્ડ, હર એક મિનિટ અને હર એક કલાક નકકી થાય છે અને જેવો તમારો ભૂતકાળ હતો તેના આધારે તમારી આજની હર એક સેકન્ડ, હર એક મિનિટ અને હર એક કલાક ભોગવાય છે.

માનો કે, બધી જ જાતના અનુકૂળ વાતાવરણની વચ્ચે રહેવા છતાં આજે સવારે તમને બ્રેકફાસ્ટમાં ઠંડી યા અને સૂકો નાસ્તો મળે છે, કેમકે વાઈફ પિયર છે, મહારાજ આવ્યા નથી અને નોકરને બહાર જવાનું હોવાથી યા બનાવીને ટેબલ ઉપર મૂકીને જતો રહ્યો છે. આ પ્રતિકૂળતાનું કારણ શું હતું? એ આજે જ નકકી થયું કે પહેલાંથી જ નકકી હતું?

એનું કારણ આજ નહીં, ગઈકાલ છે. પહેલાં ભૂતકાળમાં તમે કોઈને પ્રતિકૂળતા આપી હશે અને જે બીજ વવાયું હશે એ આજે ફળ સ્વરૂપે ઉદયમાં આવ્યું છે.

પ્રતિકૂળતા આપ્યા વિના ક્યારેય પ્રતિકૂળતા મળતી જ નથી. તમારી આજ તમારી ગઈ કાલે જ નકકી થઈ ગઈ હતી અને તમારી આવતી કાલ, તમારી આજ નકકી કરશે.

જો મારું ભવિષ્ય મારા ભાવો ઉપર આધાર રાખે છે, તો આજે મારા ભાવ કેવા હોવા જોઈએ? કોઈને અનુકૂળતા આપનારા હોવા જોઈએ કે પ્રતિકૂળતા આપનારા હોવા જોઈએ?

ઘણીવાર તોફાન થાય અને રસ્તે ચાલતાં માણસો અડકેડમાં આવી જાય અને મૃત્યુ પામે ત્યારે લોકો કહેતાં હોય કે 'બિચારા નિર્દોષ માર્યા ગયાં!'

પ્રભુ કહે છે, નિર્દોષને ક્યારેય પીડા મળતી જ નથી. ક્યાંક ને ક્યાંક કર્મ કરેલા હોય, કોઈને પીડા આપી હોય, વેદના આપી હોય કે પાપ કર્યું હોય તો જ પીડા મળે છે.

એક સૂત્ર હંમેશાં યાદ રાખવું, નિર્દોષને ક્યારેય સજા મળતી જ નથી. ગુનો આજનો પણ હોય શકે અને ગુનો કાલનો પણ હોય શકે. ગુનો વર્તમાનનો પણ હોય શકે અને ગુનો ભૂતકાળના ભવોનો પણ હોય શકે.

તમારી સાથે જે કાંઈ પણ બને છે તે તમારા ભાવોના આધારે જ સર્જાયેલું હોય છે.

ભૂલ થઈ ગઈ, કર્મ બંધાય ગયાં પણ શું એના આધારે સર્જાતા ભવિષ્યને બદલી શકાય? જેવા કર્મો બાંધ્યા હોય તેવા ભોગવવા જ પડે કે એમાં ચેઈન્જ લાવી શકાય?

એના માટે જૈન દર્શનમાં ત્રણ શબ્દો આવે છે :

ઉદ્વર્તન, અપવર્તન અને સંક્રમણ.

કર્મો બંધાયા પછી એમાં વધારો થાય તેને ઉદ્વર્તન કહેવાય. કર્મો બાંધ્યા પછી તેમાં ઘટાડો થાય તેને અપવર્તન કહેવાય. કર્મો બાંધ્યા પછી બદલાય જાય તેને સંક્રમણ કહેવાય.

આ ત્રણ શબ્દો જાણવા બહુ જ જરૂરી છે.

માનો કે, તમે ઘરની બહાર નીકળ્યાં ત્યાં જ એક યુવક કેળાની છાલ ફેંકી ઊભો ઊભો કેળું ખાય છે. તમારું ધ્યાન નથી અને તમારો પગ કેળાની છાલ પર પડતાં તમે લપસી જાવ છો. પેલો યુવક આ દશ્ય જુએ છે અને એને હસવું આવે છે.

હવે કર્મનું ગણિત કેવી રીતે કામ કરે છે ?

કેળાની છાલ નાંખવાના કારણે માનો કે તે યુવકને એક હજાર કર્મો બંધાણા હતાં પણ જેવું એને તમારા પડવા પર હસવું આવ્યું એટલે એ કર્મો હજારમાંથી સીધાં થઈ ગયાં એક લાખ !! એટલે કર્મોનું ઉદ્વર્તન થઈ ગયું.

હવે માનો કે, એ ઘરે ગયો અને એને રીયલાઈઝ થયું કે, મારી ભૂલ થઈ ગઈ. મારે આવી રીતે રસ્તા વચ્ચે કેળાની છાલ ન નાંખવી જોઈએ. મારા કારણે પેલા અંકલ પડી ગયાં, એમને વાગ્યું પણ હશે, દુખતું પણ હશે. જેવું ભૂલનું ભાન થયું અને અંદરમાંથી પસ્તાવો શરૂ થયો એટલે પેલાં લાખ કર્મો ધીમે ધીમે ઘટવા લાગ્યાં, નેવું હજાર, એંસી હજાર, પચાસ હજાર...

જેટલો પસ્તાવો વધારે એટલાં કર્મોના ઘટવાની સંખ્યા વધારે !!

આને કહેવાય કર્મોનું અપવર્તન !!

આ બે વસ્તુ સમજાય જાય તો પણ ઘણા બધાં કર્મો ઓછા થઈ જાય !

એવી જ રીતે, જ્યારે તમે વધાર કરો ત્યારે વધારમાં 40-50 કે જેટલી રાઈ નાંખો. એ 40-50 કે 100 જીવો જેવા ગરમા ગરમ તેલમાં પડ્યાં એટલે તરત જ મૃત્યુને શરણ થઈ ગયાં. જેવા એ જીવો મૃત્યુને શરણ થયાં એટલે તમને અંતો કોડાકોડી સાગરોપમ સુધી અશાતા ભોગવવી પડે એવા કર્મો બંધાય ગયાં, એટલે લાખો વર્ષો સુધી તમારે તળાવું પડે એવા માનો કે એક લાખ કર્મો બંધાય ગયાં, પણ એ જ સમયે તમારા અંદરમાંથી પસ્તાવો શરૂ થયો, પ્રાર્થના શરૂ થઈ કે, હે પ્રભુ ! આ સંસારમાં છું, એટલે ફરજ ખાતર આ બધું કરવું પડે છે, આ જીવોને વેદના આપવી પડે છે, હે પ્રભુ ! ક્યારે એવો અપૂર્વ અવસર આવશે અને ક્યારે હું આપની જેમ નિષ્પાપતાની સ્થિતિમાં આવીશ ! હે પ્રભુ ! અત્યારે તો આપની સાક્ષીએ આ સર્વ જીવોની ક્ષમા માંગુ છું.

અંદરથી આવો પસ્તાવો અને શાક બનીને નીચે ઉતરે એટલી વારમાં તો તમારા લાખ કર્મો ઘટતાં... ઘટતાં... ઘટતાં હજાર ઉપર આવી જાય !

અને ઘણીવાર તો એવું પણ બને કે એ જીવોને વેદના આપવાના કારણે બંધાયેલા અશાતા વેદનીય કર્મો ઉત્કૃષ્ટ ભાવે કરેલાં પસ્તાવાના કારણે અને લીધેલાં પ્રાયશ્ચિતના કારણે અશાતાના કર્મોમાંથી શાતા મળે એવા શુભ કર્મોમાં ચેઈન્જ થઈ જાય. કર્મોની પ્રકૃતિ જ બદલાય જાય જેને કહેવાય છે કર્મોનું સંક્રમણ !

કર્મોનું સંક્રમણ કરવાની તાકાત શેમાં છે ?

એ તાકાત છે તમારા આંતરિક પસ્તાવાના ભાવમાં !! અંદરથી પારાવાર પસ્તાવો થાય અને બહારમાં આંખમાંથી દડદડ આંસુની ધાર વહે... એ અશ્રુધારામાં તમારા એક એક કર્મો ધોવાતા જાય !! તમારા કર્મો ક્ષય થતાં જાય !!

પણ એના બદલે જો એ સમયે મનમાં ભાવ આવ્યાં કે વાહ ! શું સરસ વધાર થયો છે, કેવી સુગંધ આવે છે ? આજે તો બધાં મારા શાકના વખાણ જ કરશે.

હવે શું થશે ?

વધાર કરવાના કારણે જે એક લાખ કર્મો બંધાણા હતાં તે સીધાં થઈ ગયાં એક કરોડ !!

અન્યને વેદના આપી અહમ્ કરો, અન્યને પીડા આપી પ્રસન્નતા અનુભવો એટલે બાંધ્યા ત્યારે જે કર્મો લાખ હતાં, તે ભાવોના કારણે કરોડ થઈ ગયાં અને ભોગવતી વખતે અબજ થઈ જશે !

આમ કર્મોનું અપવર્તન પણ થઈ શકે અને કર્મોનું ઉદ્વર્તન પણ થઈ શકે, કર્મો બદલાય પણ શકે. બસ ! બધો આધાર છે તમારા ભાવો ઉપર !!

તમે સંસારમાં છો, તમારે રસોઈ પણ કરવી પડે અને બિઝનેસ પણ કરવો પડે. એટલે તમારા અશાતા વેદનીય કર્મ બંધાવાના જ છે અને એ અશાતા વેદનીય કર્મ તમારા ભવિષ્યને પ્રતિકૂળ કરવાના જ છે.

પણ વિચાર કરો... તમારું ભવિષ્ય કર્મોના હાથમાં છે કે તમારા ભાવોના હાથમાં ? અને તમારા ભાવો તમારા કંટ્રોલમાં છે કે અન્યના કંટ્રોલમાં ? ?

જો દરેક આત્માને પોતાના ભાવો ઉપર કંટ્રોલ આવી જાય તો ઓછામાં ઓછા કર્મબંધન થાય.

ભવે ખેદ પ્રાણી દયા...

સંસારમાં રહીને પણ કર્મોને ઘટાડવાનો એક ઉપાય છે. તે માટે તમારામાં એક ગુણ ધર્મ હોવો જોઈએ અને એ ગુણધર્મનું નામ છે 'ભવનો ખેદ'. 'ભવનો ખેદ' એટલે શું ? 'ખેદ' એટલે દુઃખનો ભાવ !

સંસારની દરેક પ્રવૃત્તિ વખતે દુઃખનો ભાવ, કરવી પડતી જીવ હિંસા માટે દુઃખનો ભાવ, અયોગ્ય કાર્ય માટે દુઃખનો ભાવ, પાપ ક્રિયા પ્રત્યે અત્યંત દુઃખનો ભાવ !!

સંસારના જીવન પ્રત્યે અંદરથી થતા અણગમાને પણ કહેવાય છે ખેદ ! ક્યાં મારે આ સંસારમાં રહેવું પડે છે, ક્યાં આવી પાપકારી પ્રવૃત્તિ કરવી પડે છે, હે ભગવાન ! ક્યારે છૂટીશ ? ક્યારે આવી હિંસાથી મુક્ત થઈશ ? એને કહેવાય ખેદના ભાવ !!

સાધક હંમેશાં 'ખેદજ્ઞ' હોય.

તેને સંસારના સુખમાં ખુશી ન હોય પણ ખેદ હોય ! તે સદાય સંસાર પ્રત્યે ઉદાસીન ભાવમાં હોય ! એને એક જ ચિંતન હોય કે આ સંસારમાં છું એટલે પૃથ્વીકાય, અપકાય, વાયુકાય, તેઉકાય, અને વનસ્પતિકાયના જીવોની હિંસા કરવી પડે છે. ક્યારે અપૂર્વ અવસર આવે અને ક્યારે હું અઢારે પ્રકારના પાપનો ત્યાગ કરી નિર્દોષ અને નિષ્પાપ અવસ્થાને પ્રાપ્ત કરું ? સંસારના પાપ કર્યા પછી તમારા ભાવો પ્રસન્નતાના હશે તો તમારા કર્મોનું ઉદ્વર્તન થઈ જશે.

ધર્મ એટલે શું ? ધર્મની વ્યાખ્યા શું હોય ?

પોતાના ભાવોને સુધારવા તેનું નામ ધર્મ !

ભાવોને શુધ્ધ કરવા તે છે ધર્મ અને ભાવોનું અશુધ્ધ થવું એ છે અધર્મ !!

પોતાના ભાવ જેમાં સારા થાય, શુભ થાય તે દરેક પ્રવૃત્તિ ધર્મ છે અને પોતાના ભાવ જેમાં ખરાબ થાય, અશુભ થાય તે દરેક પ્રવૃત્તિ અધર્મ છે. જો હું મારા ભાવોને સુધારી શકું તો હું સંસારમાં રહીને પણ ધર્મી છું અને જો હું મારા ભાવોને સુધારી ન શકું તો હું સંયમ લઈને પણ અધર્મી છું.

ભાવોનું શુધ્ધિકરણ તે ધર્મ છે અને ભાવોને શુધ્ધ કરવાનો ઉપાય તે છે ખેદ !!

તમારા ભવિષ્યની શાતા કોના હાથમાં છે ?

જેવા તમારા ભાવ એવું તમારું ભવિષ્ય !

કર્મો બંધાયા પછી કર્મોને વધારવા કે ઘટાડવા એ પણ તમારા જ હાથમાં છે.

માનો કે, તમારે ત્યાં સંત-સતીજી પધાર્યા. તમે ખૂબજ શુભ ભાવથી એમને ગૌયરી વ્હોરાવી. એટલે કે માનો કે તમને દસ હજાર પુણ્ય કર્મ બંધાય ગયાં. વહેરાવીને તમે ભાવના ભાવી કે આજે હું ધન્ય બની ગઈ.. આજે મને સંત-સતીજીને વ્હોવરાવવાનો લાભ મળ્યો. ભલે આજે હું દીક્ષા નથી લઈ શક્તી પણ દીક્ષિત સાધુ-સાધ્વીજીના પાત્રમાં આજે વ્હોવરાવવાનો લાભ તો મળ્યો. આ ભાવ સાથે તમારા દસ હજાર પુણ્ય કર્મ વધીને એક લાખ થઈ ગયાં. હવે જ્યાં સુધી તમે એ જ ભાવમાં રહો છો.. એ જ અહોભાવમાં રહો છો ત્યાં સુધી તમારા પુણ્ય કર્મ વધતાં જ રહે છે.. એક લાખમાંથી એક કરોડ.. દસ કરોડ.. સો કરોડ !! પણ એવા જ સમયે કોઈ આડી અવળી વાત કરવા ગયાં કે કોઈને ફોન કર્યો તો એ શુભ ભાવોની લીંક તૂટી જશે અને તમે લાખ પુણ્ય કર્મ ઉપર જ અટકી જશો. એટલે આવા કોઈ પણ શુભ કાર્ય, સત્કાર્ય પછી એ જ અહોભાવ માં... એ જ ઉત્કૃષ્ટ ભાવમાં રહેવું જોઈએ.. એ જ ભક્તિ ભાવની અનુભૂતિમાં રહેવું જોઈએ.

તમારા ભાવના પ્રભાવની અસર તમારા કર્મો ઉપર થતી હોય છે.

આજથી સંકલ્પ કરો...

જો શુભ ભાવ થતો હશે તો હું એનો ગુણાકાર કરીશ અને જ્યાં મારા ભાવ અશુભ થતાં હશે ત્યાં એનો ભાગાકાર કરીશ.

મારા ભાવ જ મારું ભવિષ્ય છે એ વાતને સદાય સ્મૃતિમાં રાખીશ.

આત્મયાત્રા

જેમાં ગુણની વૃદ્ધિ થાય અને અવગુણોની શુધ્ધિ થાય.

હે પ્રભુ !

બનવું છે મારે
તારા કામનું !!

પ્રભુ ક્યાં હોય ?

પ્રભુ મોક્ષમાં હોય, પ્રભુ સિધ્ધ શીલામાં હોય કે પ્રભુ હૃદયમાં હોય ? ?

જેના હૃદયમાં પ્રભુ હોય તેના હૃદયમાં પરમાર્થ હોય !
જેના હૃદયમાં પ્રભુ હોય એ પ્રભુના કામના હોય.

ચેક કરો તમારા હૃદયને... ચેક કરો તમારી આસપાસના વાતાવરણને... સ્વાર્થના દર્શન થશે કે નિઃસ્વાર્થતાના ? ? ચાહે તમારું હૃદય હોય કે ઘર હોય, પરિવાર હોય કે સ્વજનો હોય, સંસ્થા હોય કે સમાજ હોય

જ્યાં જ્યાં દષ્ટિ કરશો ત્યાં ત્યાં સ્વાર્થ... સ્વાર્થ અને સ્વાર્થ જ દેખાશે છતાં દરેકના મુખમાં શબ્દ હશે, પ્રભુ તો મારા હૃદયમાં છે, પ્રભુ તો મારા દિલમાં વસે છે.

જેટલાં હોઠ પર પ્રભુ છે, તેટલાં હૃદયમાં નથી,
જેટલાં આંખ સામે પ્રભુ છે, તેટલાં અંતરમાં નથી,
જેટલાં પ્રભુને હાથ જોડ્યાં છે એટલાં પ્રભુ સાથે હાથ મિલાવ્યા નથી.

જ્યાં સ્વાર્થ હોય, ત્યાં પ્રભુ ન હોય અને જ્યાં પ્રભુ હોય ત્યાં સ્વાર્થ ન હોય.

જ્યાં હું, મારું, અને મારા માટેના વિચારો હોય ત્યાં સ્વાર્થ હોય, જ્યાં સહુનું, સર્વનું, સર્વ માટેના વિચારો હોય ત્યાં પરમાર્થ હોય.

જ્યાં સ્વાર્થ હોય ત્યાં ધર્મ ન હોય,

જ્યાં ધર્મ હોય ત્યાં સ્વાર્થ ન હોય.

પ્રભુ જ્યારે મા ના ઉદરમાં હતાં, માતાની કુક્ષીમાં હતાં ત્યારે શું વિચારતા હતાં ? ત્યારે વિચારતાં હતાં કે, મારા હલન-ચલનથી જો મારી માતાને તકલીફ થતી હોય તો મારે હલન-ચલન ઘટાડી દેવું છે.

જેને ગર્ભમાંથી જ કોઈને તકલીફ ન આપવાનો વિચાર આવે તે પરમાર્થી કહેવાય.

જ્યાં પરમાર્થ હોય ત્યાં પરમાત્મા હોય.

જે દિવસે સ્વાર્થ ઘટે છે, તે દિવસથી સુખ સામે ચાલીને આવે છે, અને જે દિવસે સ્વાર્થ વધે છે તે દિવસથી દુઃખની શરૂઆત થઈ જાય છે.

રોજ સવાર પડે ને સુખ, શાંતિ, સમૃદ્ધિ અને સાનુકૂળતા મળતી હોય, લાઈફમાં પ્રસન્નતા આવતી હોય તો માનવું તમારા અંતરમાં પરમાર્થ વસેલો છે, તમારા હૃદયમાં પ્રભુ વસેલાં છે.

જેમ જેમ સ્વાર્થ ઘટવા લાગશે, તેમ તેમ દુઃખ દૂર થવા લાગશે.

જ્યાં સુધી સ્વાર્થના વિચારોનું શુદ્ધિકરણ ન થાય, ત્યાં સુધી સહુનો વિચાર ક્યારેય ન આવે.

જ્યાં સુધી પરમાર્થમય હૃદય ન થાય ત્યાં સુધી ગમે તેટલાં પ્રભુના દર્શન કરો, પ્રભુની પૂજા કરો, પ્રભુનો ધર્મ કરો... પ્રભુની કૃપા ન અનુભવી શકાય.

સ્વાર્થથી ભરેલાં હૃદય વડે પ્રભુના દર્શન કરવા એટલે કેરોસીનના ડબ્બામાં ઘી ભરવું ! !

આજે મોટા ભાગના લોકોની મન:સ્થિતિ કેવી થઈ ગઈ છે ?

જ્યાં સુખ મળતું હોય, અનુકૂળતા મળતી હોય, જ્યાં કંઈક લાભ થતો દેખાતો હોય ત્યાં વ્યક્તિ દોડતી હોય અને જ્યાં લાગે કે અહીંયા કાંઈ મળે એમ નથી ત્યાં દોડવાની વાત તો દૂર રહી ત્યાં એક ક્ષણ ઊભા પણ ન રહે !

જે ઘર, જે પરિવાર, જે સમાજમાંથી સ્વાર્થ ઘટે છે તે ઘર, તે પરિવાર, તે સમાજના વિકાસ સાથે આર્થિક અને આધ્યાત્મિક પ્રગતિ થાય છે.

ભૌતિક જગતમાં તો સ્વાર્થની દુનિયા છે પણ પ્રભુ પાસે પણ લોકો સ્વાર્થ લઈને જતાં હોય છે.

પ્રભુના દરબારમાં પ્રભુપ્રેમીઓની ભીડ વધારે હોય કે સ્વાર્થીઓની ? ? પ્રભુ પાસે માંગવા જવાવાળા વધારે હોય કે પ્રભુને કંઈક આપવા જવાવાળા વધારે હોય ?

‘પ્રભુ પાસેથી કંઈક જોઈએ છે’, એ સ્વાર્થ કહેવાય.

‘પ્રભુને કંઈક આપવું છે, પ્રભુ માટે કંઈક કરવું છે’, એ પરમાર્થ કહેવાય !

આજ દિન સુધી શું કર્યું છે ?

પ્રભુ પાસે માંગ્યું છે કે પ્રભુને આપ્યું છે ?

પ્રભુનું માત્ર નામ લીધું છે કે પ્રભુનું કામ પણ કર્યું છે ?

પ્રભુનું નામ લેવું એ પણ પોતાના સુખની આશા માટે હોય એટલે એ એક પ્રકારનો સ્વાર્થ જ કહેવાય.

માનો કે, પરમાત્માએ તમને સર્ટીફિકેટ આપવાનું હોય તો શેનું આપે ? સ્વાર્થીનું કે પરમાર્થીનું ? ?

જ્યારે પણ પ્રભુના દરબારમાં ગયાં હોય ત્યારે પણ મોટા ભાગે કોના વિચાર વધારે કર્યા છે ? સ્વયંના... સ્વાર્થના ! !

પોતાના સુખનો વિચાર કરીને બીજાની સંભાળ રાખવી તેને સ્વાર્થ કહેવાય.

આજ સુધી પરમાત્માની કામના કરી છે કે પરમાત્માને કામના બન્યા છો ?

મોટા ભાગે લોકોએ પ્રભુને કામના જ માન્યા છે, જ્યાં સુધી કામના પૂરી થાય છે ત્યાં સુધી શ્રદ્ધા જીવે છે,

જ્યાં કામના પૂરી નથી થતી એટલે શ્રદ્ધા પણ સ્થાન બદલી નાંખે છે. કેમકે, ત્યાં પણ સ્વાર્થ છે.

પ્રભુ પાસે જઈને પણ લોકો સ્વાર્થ ભરી શર્ત મૂકે છે, હે પ્રભુ ! તું મારું આ કાર્ય કરી દે હું આ કરીશ ! એટલે પ્રભુને કામ આપ્યું કે પ્રભુનું કામ કર્યું ?

શું પ્રભુના દરબારમાં પણ સ્વાર્થી જ રહીશું કે પરમાર્થી બનશું ?

આજ સુધી પ્રભુને કામ આપ્યું છે કે પ્રભુનું કામ કર્યું છે ?

માનો કે, કોઈ પ્રોબ્લેમ હોય, કોઈ તકલીફ હોય એટલે પહેલાં કોઈ માતાજીને યાદ કરે છે,

થોડા દિવસ સુધી ફરક ન પડ્યો એટલે માતાજીને બદલે યક્ષની પૂજા શરૂ કરે, ફરી થોડા દિવસ થાય, ફરક ન જણાય એટલે એમને છોડી દેવીની ભક્તિ શરૂ કરે.

એટલે દરેક સમયે શ્રદ્ધાથી નહીં પણ સ્વાર્થથી જ પ્રભુના દરબારમાં જાય છે.

શ્રદ્ધા હોય તો કાર્ય સફળ થયા વિના રહે જ નહીં, અને સ્વાર્થ હોય તો કામ અટક્યા વિના રહે નહીં.

સ્વાર્થ વૃત્તિને દૂર કરવા એક સંકલ્પ કરો :

‘હે પ્રભુ ! આજથી મારે તારા કામના બનવું છે !’

પ્રભુ મને કામના છે, એ સ્વાર્થ ભાવને મારે મારા અંતરમાંથી મિટાવી દેવો છે, આજથી મારે તારા માટે કંઈક કામ કરવું છે.

જો પ્રભુ ન મળ્યાં હોય તો ? ? ?

તમારા ઘરમાં સવારે નાસ્તામાં થેપલાં, પુરી કે ખાખરા છે, પણ આમલેટ નથી ? કેમ ?

કેમકે, તમને પ્રભુ મળ્યાં છે !

તમારા પાડોશીના ઘરમાં નોન-વેજ આવે છે, પણ તમારા ઘરમાં નથી આવતું. કેમ ? ?

કેમકે, તમને પ્રભુ મળ્યાં છે !

કેટલાંય લોકો જીવતાં વાંદા ખાય છે અને તમે એક નાનકડી કીડીને પણ નથી મારતાં, કેમ ? ?

કેમકે, તમને પ્રભુ મળ્યાં છે !

તમારા પગ નીચે એક મંકોડો ચગદાય જાય તો તમને પારાવાર વેદના થાય છે, કેમ ? ?

કેમકે, તમને પ્રભુનો દયા, કરૂણા અનુકંપાનો બોધ મળ્યો છે. પ્રભુ મળ્યાં પ્રભુનો બોધ મળ્યો અને તમે કેટલા બધાં પાપથી, કેટલી હિંસાથી બચી ગયાં !!

ક્યારેય પ્રભુના આ મહા ઉપકાર માટે પ્રભુને 'થેંક યુ' કહેવાનો વિચાર આવ્યો છે ?

ક્યારેય પ્રભુને કહ્યું છે, પ્રભુ ! તારા કારણે જ આ સંસારમાં રહીને પણ અમે અનેક પ્રકારના પાપથી બચી શક્યાં છીએ... થેંક યુ પ્રભુ... થેંક યુ !!

આજે કહો...

હે પ્રભુ ! તમે મળ્યાં, તમારો બોધ મળ્યો એ મારા પરમ સદ્ભાગ્ય છે. પ્રભુ ! તમે મારા પર મહા ઉપકાર કર્યો છે આજે હું બે હાથ જોડી મસ્તક નમાવી દિલથી આભાર માનું છું. થેંક યુ પ્રભુ !!

માનો કે, તમારા ઘરે તમારા ચાર-પાંચ મિત્રો કે સગા-સંબંધીઓ આવે છે. તમે એની આગતા-સ્વાગતા કરો છો, જમાડો છો, ગીફ્ટ આપો છો અને એમને તમારી જે વસ્તુ જોઈતી હતી તે પણ આપો છો, અને જ્યારે તમે એમના ઘરે જાવ છો ત્યારે તે તમને ચા-પાણીનું પણ પૂછતાં નથી.

તમારી કોઈ આગતા-સ્વાગતા નથી કરતાં. તમારી દૃષ્ટિમાં એ કેવા લાગે ? એકદમ સ્વાર્થી !! અને બીજીવાર એમના ઘરે પગ મૂકવાનું પણ મન ન થાય !!

એમ પ્રભુની દૃષ્ટિમાં આપણે પણ સ્વાર્થી છીએ. આપણને પ્રભુ પાસેથી જ્ઞાન, સમજ, સંસ્કાર, દયા, કરૂણા, ક્ષમા, મૈત્રી જેવા ગુણો અને ઉપરથી ગીફ્ટમાં પાપથી બચવાના ઉપાયો પણ મળ્યાં પણ આપણે પ્રભુ માટે શું કર્યું ? એમને શું આપ્યું ? ?

આજે સંકલ્પ કરો :

મારે પ્રભુને કંઈક આપવું છે,

મારે ઘણા બધાંને પ્રભુના દરબારમાં લઈ આવવા છે.

મારે પ્રભુના ઉપદેશને જન-જનના હૃદય સુધી પહોંચાડવો છે.

આજથી મારે સ્વાર્થ છોડવો છે અને પરમાર્થ કરવો છે.

હે પ્રભુ ! મારે તારા કામના બનવું છે !

ભગવાન
સાથે
ફ્રેન્ડશીપ..

ભગવાન કહે છે,

જગતમાં કેટલાં સાથે ફ્રેન્ડશીપ કરી
અને કેટલાં ફ્રેન્ડશીપ ડે ઉજવ્યા ?

અંતે શું મળ્યું ?

અશાંતિ અને અકળામણ જ ને !!

કેમકે, તારી મિત્રતા

અધિકારભાવ અને અપેક્ષા જગાડે છે,

એકવાર મારી સાથે ફ્રેન્ડશીપ કરી લે..

સુખ અને શાંતિ જ મળશે,

મારી સાથેની

મિત્રતામાં....

જે મારું હોય

તે તારું હોય,

અને

જે તારું હોય

તે મારું હોય.

“મારા મોઢ પર મારી જીત,
એનું નામ મારો મોક્ષ !”

જે અવરોધ છે મારા સત્યને !!

મારે સત્યને જાણવું છે, સત્યને સમજવું છે, ધર્મની ઓખા કરવી છે, મારે કંઈક પામવું છે, મારે કંઈક એવા પ્રયત્ન કરવા છે જેનાથી આ માનવભવ મારો સુધરી જાય. આ ભાવ સાથે તમે રોજ નકકી કરો છો કે મારે આજથી ગુસ્સો નથી કરવો, કોઈ સાથે વાદ-વિવાદ નથી કરવા, કોઈની ઇર્ષ્યા નથી કરવી વગેરે. છતાં એકાદ નાનકડું નિમિત્ત મળે છે એટલે નકકી કરેલું બધું જ કેન્સલ થઈ જાય છે.

સંત-સતીજીઓના પ્રવચન સાંભળ્યા બાદ, પ્રવચનની અસર મન ઉપર થતાં, તમે દૃઢ નિશ્ચય કરો છો કે મારા પ્રભુએ સત્ય જ કહ્યું છે, મારે આ દુર્લભ ભવને સાર્થક કરવો હોય તો મારે કોઈ અયોગ્ય કાર્ય કરવું નથી. મારે કોઈ અવગુણોને વધારવા નથી, મારે કોઈ રાગ-દ્વેષ કરવા નથી, પણ જેવા બહારની દુનિયામાં જોડાય જાવ છો એટલે બધું ભૂલાય જાય છે.

ગમે તેટલાં વિચાર કર્યા હોય, ગમે તેટલું નકકી કર્યું હોય, ગમે તેટલું ધાર્યું હોય કે મારે આ નથી જ કરવું, મારે આમ કરવું જ નથી, છતાં પણ થઈ જાય છે.

શા માટે ? ? શા માટે આવું થાય છે ? ?

ભગવાન કહે છે, તારા વર્તમાનના નિશ્ચય ઉપર તારા ભૂતકાળના કર્મો અને સંસ્કાર એટેક કરે છે. તારા ભૂતકાળના સંસ્કાર તારા વર્તમાનના નિશ્ચયને નબળો બનાવી દે છે. મોહનીય કર્મનો ઉદય તમને નિમિત્તોમાં ભેળવી દે છે.

તો પછી શું કરવાનું ? ?

તમારા નિર્ણયને તમારો સંકલ્પ બનાવી ધ્યો.

સંકલ્પને દૃઢ કરવા યા તો અંતરના અવાજને સમર્પિત થઈ જાવ અથવા જેમનો અંતરનો અવાજ તમને સૌથી સ્ટ્રોંગ લાગતો હોય એવા સદ્ગુરુ યા સત્પુરુષને સમર્પિત થઈ જાવ.

જ્યાં સુધી સમર્પણતા ન આવે, ત્યાં સુધી સંકલ્પ ન બને. જ્યાં સુધી સંકલ્પ ન બને ત્યાં સુધી દૃઢતા ન આવે અને દૃઢતા ન આવે એટલે મોહનીય કર્મની અસર શરૂ થઈ જાય.

મોહનીય કર્મ એક જ એવું કર્મ છે, જે આપણને ઢીલા પાડી દે છે, નબળા બનાવી દે છે, નરમ કરી દે છે. સાથે સાથે આ એક જ એવું કર્મ છે જે આપણા સંકલ્પ સામે હારી જાય છે.

માનો કે, તમે સંકલ્પ કર્યો હોય કે મારે પાંચ દિવસમાં આટલી ગાથા કંઠસ્થ કરવી છે અથવા એક ગ્રંથ વાંચવો છે, જો તમારા જ્ઞાનાવરણીય કર્મો સ્ટ્રોંગ હોય તો તમે તે કરી જ ન શકો. તમે ગમે તેટલું વિચાર્યું હોય કે મારે આજે ઊંઘ કરવી જ નથી પણ તમારા દર્શનાવરણીય કર્મ સ્ટ્રોંગ હોય તો તમને ઊંઘ આવી જ જાય. તમે ગમે તેટલાં સાવધાન રહો કે તમને ક્યાંય વાગે નહીં, પણ જો તમારા વેદનીય કર્મ સ્ટ્રોંગ હોય તો તમને વાગ્યા વિના રહે જ નહીં, પણ જો એકવાર તમે સંકલ્પ કરો કે મારે ગુસ્સો કરવો જ નથી તો મોહનીય કર્મની કોઈ તાકાત નથી કે તમને ગુસ્સો કરાવી શકે. આનો અર્થ એ થયો કે જ્ઞાનાવરણીય, દર્શનાવરણીય અને વેદનીય કર્મ ઉપર આપણું અંશ માત્ર

કાંઈ જ ચાલતું નથી, જ્યારે મોહનીય કર્મ એક જ એવું છે જેના ઉપર આત્મા ધારે તો આત્માનું બધું જ ચાલી શકે છે.

ભલે બધાં જ કર્મોનું કારણ મોહનીય કર્મ હોય, પણ એના ઉપર જીત મેળવવી એ આપણા સ્વયંના હાથમાં છે.

માટે જ મોક્ષની વ્યાખ્યા શું બતાવી છે ?

‘મારા મોહ પર મારી જીત,

એનું નામ મારો મોક્ષ !’

મોહ એટલે શું હોય ? ?

પોતાને ભૂલવું એનું નામ મોહ છે. પોતાના આત્માને ભૂલવાથી જે થાય તેનું નામ ‘મોહ’ છે.

વિચાર કરો અને ચેક કરો તમારા ચોવીસ કલાકમાંથી કેટલાં કલાક મોહમાં જાય છે અને કેટલી ક્ષણો આત્મા માટે હોય છે ? અરે ! ધર્મસ્થાનકમાં અને સદ્ગુરુના સાંનિધ્યમાં આવીને પણ બહારનું અસ્તિત્વ જ જીવતું હોય છે.

આત્માને ભૂલીને જે જીવન જીવાય તેને મોહનું જીવન કહેવાય. આત્માને યાદ રાખીને જે જીવન જીવાય તેને મોક્ષનું જીવન કહેવાય.

જેટલો સમય આત્મા ભૂલાય તેટલો સમય મોહનો હોય છે અને જેટલો સમય આત્માનું સ્મરણ હોય, આત્મભાવ હોય તેટલો સમય મોક્ષની દિશા તરફનો હોય.

મોહના કારણે આત્મા ભૂલાય જાય છે અને દેહનો ભ્રમ સર્જાય જાય છે.

આ શરીર માઝું છું, આ માઝું નામ છે, હું ડૉક્ટર છું. આ એક ભ્રમનું સર્જન ભ્રમની આખી શ્રૃંખલાને સર્જી દે છે અને શરૂ થાય છે આ મારા મમ્મી, આ મારી દીકરી, આ મારા મિત્રો, આ મને ગમે છે, આ મને ગમતું નથી, આ ફાવે છે આ ફાવતું નથી અને આમ ને આમ આખો સંસાર ચાલે છે.

આ જગતના લાખો, કરોડો, અબજો લોકોને જુઓ. એમાંથી પોતાને યાદ રાખીને જીવતાં હોય એવા કેટલાં હશે ? ? જગતના અબજો જીવો જ્યારે પોતાને ભૂલીને જીવી રહ્યાં છે ત્યારે બહુ અલ્પ અને સદ્ભાગી જીવોને જ

પરમાત્માના અનુચર એવા સદ્ગુરુનો યોગ થાય છે, આત્માની ઓળખ થાય છે અને આત્માની શુદ્ધિ અને આત્માના કલ્યાણ માટે કંઈક કરવાના ભાવ થાય છે. ગુરુની કૃપા અને કૃષ્ણાના કારણે આત્મા જાગૃત થાય છે. શાશ્વત અને અશાશ્વતનો ભેદ સમજાય છે અને એ બધાંથી વિશેષ આત્માને ભૂલાવનાર મોહનીય કર્મ શું હોય છે તેની સમજ પ્રાપ્ત થાય છે.

મોહનીય કર્મ કેવું હોય છે ?

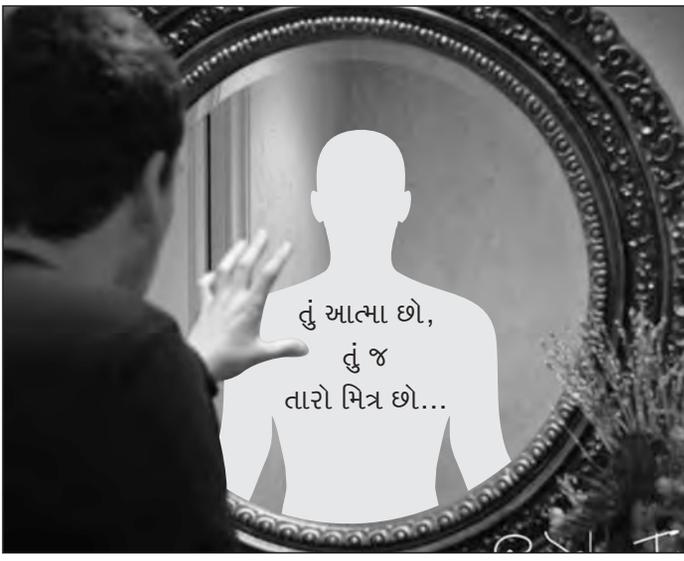
મોહનીય કર્મ મદિરાપાન જેવું હોય છે. જેમ મદિરાપાન કરેલ વ્યક્તિને કાંઈ ખબર ન હોય કે પોતે કોણ છે, ક્યાં છે, પોતે શું કરી રહ્યો છે, શા માટે કરી રહ્યો છે, તેમ મોહનીય કર્મના ઉદયના કારણે વ્યક્તિ ભૂલી ગયો છે કે પોતે આત્મા છે, દેહથી ભિન્ન આત્મા છે. દેહ તો એક ભ્રમ છે અને એક ભ્રમને જ પોતે સત્ય સમજી એની સાર સંભાળ કરે છે, એને સાચવે છે, એનું ધ્યાન રાખે છે.

મોહનીય કર્મના ઉદયના કારણે જ વ્યક્તિ પોતાના સ્વરૂપને, પોતાના શાશ્વત ઘર મોક્ષને ભૂલી ગયો છે. મદિરાપાનનો નશો તો કદાચ એક રાતમાં ઉતરી જાય, ચંદ્રહાસ જેવી સ્ટ્રોંગ મદિરાનો નશો પણ છ મહિનામાં ઉતરી જાય પણ મોહનીય કર્મનો નશો તો અનંતકાળથી ઉતરતો નથી.

એકવાર મોહનીય કર્મનો નશો ઉતરે તો સત્યનું રીયલાઇઝ થાય. હું આ શરીર નહીં પણ આત્મા છું. એનું ભાન થાય. એકવાર અંદરથી સત્ય પ્રગટે એટલે મોહની દિશા-મોક્ષની દિશા બની જાય.

ભગવાન મહાવીરને પણ સત્ય પ્રગટ થયું એટલે એમને રાજમહેલની આજ નહીં, રાજમહેલનું ભવિષ્ય દેખાતું હતું. આજનો આ ભવ્ય રાજમહેલ ભવિષ્યમાં એક દિવસ ખંડેર જ બનવાનો છે એટલે મારે માઝું સ્થાન... માઝું ભવિષ્ય એ ખંડેરમાં નથી બનાવવું. મારે તો માઝું સ્થાન એ મોક્ષ મહેલમાં બનાવવું છે જે ક્યારેય ખંડેર ન બને.

જ્યારે મોહનીય કર્મનો નશો ઘટે છે ત્યારે જ શાશ્વત- અશાશ્વત અને નિત્ય-અનિત્યનો ભેદ સમજાય છે, ત્યારે જ સત્યની સમજ પ્રાપ્ત થાય છે.

હું મને જ ભૂલી ગયો !!!

તમારી જીવનશૈલી ઉપર એક દ્રષ્ટિ કરો અને વિચારો, સવારથી સાંજ સુધી, દિવસ અને રાત કંઈક ને કંઈક કર્યું છે પણ ક્યારેય શાંતિથી એકલામાં તમે તમને મળ્યાં છો ? તમને તમારી સાથે વાત કરવાનું ક્યારેય મન થયું છે ?

જેવા એકલાં પડ્યાં અથવા જ્યાં જરાક સમય મળ્યો એટલે હાથમાં છાપુ આવી જશે અથવા એકાદ મેગેઝીન, હાથમાં મોબાઇલ આવી જશે એટલે વોટ્સએપ ચેક કરવા લાગશો અથવા કોઈને ફોન જોડી એની સાથે વાત કરવા લાગશો એમના ખબર-અંતર પૂછવા લાગશો.

બીજાને કાયમ મળવાવાળા આપણે ક્યારેય શાંતિથી એકલામાં પોતાની સાથે વાત કરી હોય એવું બન્યું છે ?? ક્યારે પોતાના ખબર-અંતર પૂછ્યાં છે ? ક્યારેય તમને મળવાનું મન થયું છે ? ક્યારેય પૂછ્યું છે, હે આત્મનું ! તને કેમ છે ? ના !

કેમકે, તમે તમને ભૂલી ગયા છો. તમે તમને ભૂલીને વ્યક્તિ, વસ્તુઓ અને વાતાવરણમાં એવા ભળી ગયાં છો, એટલાં ઇન્વોલ્વ થઇ ગયાં છો કે તમને તમે યાદ આવતાં જ નથી, તમને મળવાનો સમય મળતો જ નથી !!

ભગવાન મહાવીર અને આપણામાં જે કોઈ મોટામાં મોટો ફરક હોય તો એ છે કે, ભગવાન મહાવીરને જેટલું પોતાની સાથે રહેવું ગમતું હતું એનો અંશ માત્ર આપણને

આપણી સાથે રહેવું ગમતું નથી, મહાવીર જેટલાં સ્વયંને મળતાં હતાં એટલાં આપણે આપણને મળતાં નથી, મળવાનો વિચાર પણ કરતાં નથી.

એનું મુખ્ય કારણ એ જ છે કે જન્મથી, બહુ જ નાનપણથી દુનિયાની વ્યક્તિઓની જ ઓળખાણ કરાવવામાં આવી છે... આ મમ્મી છે, આ પપ્પા છે, આ દાદા છે, આમને કાકા કહેવાય, આ મામા થાય, આ તારા માસી છે, એટલે નાનપણથી જ એ પ્રમાણેના જ સંસ્કાર મળ્યાં. ભાગ્યે જ કોઈ માતા-પિતાએ નાનપણથી જ એવું શીખવ્યું હશે કે, બેટા ! તું આત્મા છો, તું જ તારો મિત્ર છો, તું એકવાર તને મળી લે, તું તારી સાથે વાત કર, તારો આ ભવ તને, તને મળવા માટેનો છે. ક્યારેય કોઈ પેરેન્ટ્સ કે વડીલોએ બાળકોને આવી પ્રેરણા આપી હશે ? ?

આપણે, આપણને ભૂલી ગયા છીએ, કેમકે ક્યારેય આપણને આપણી ઓળખાણ કરાવનાર કોઈ મળ્યું જ નથી. એટલે હંમેશાં બીજાને જ મળતા આવ્યાં છીએ, બીજાની જ વાતો કરતાં આવ્યાં છીએ, અને એટલે મન-મગજમાં પણ સતત બીજાની જ વાતો હોય છે.

બીજાનો વિચાર કરનાર હંમેશાં વિકલ્પમાં જ હોય છે. આ સારું, આ ખરાબ, આ વ્યક્તિ યોગ્ય, આ અયોગ્ય, આ ગમતું પાત્ર, આ અણગમતું, આ વસ્તુ પ્રિય છે, આ અપ્રિય, આ વાતાવરણ અનુકૂળ છે, આ નથી. દરેક જગ્યાએ આ અથવા આમ !!

બીજામાં ભળવાના કારણે, બીજાના વિચારો આવે છે, બીજાના વિચારો આવવાના કારણે વિકલ્પ આવે છે અને વિકલ્પના કારણે કર્મ બંધાય છે.

જ્યાં વિકલ્પ હોય છે, ત્યાં કર્મબંધ હોય છે.

વિકલ્પ આપણી અંદરમાં બે પ્રકારના ભાવ કરાવે છે. સારું-ખરાબ, પ્રિય-અપ્રિય, અનુકૂળ-પ્રતિકૂળ, ગમો-અણગમો !

માટે જ, જેમની પાસે ઉપધિ વધારે, એને ઉપાધિ વધારે ! ઉપધિ અર્થાત્ વસ્તુઓ, સામગ્રીઓ, સાધનો જેમની પાસે વધારે તેમને વિકલ્પ વધારે !!

જેમકે, તમારા કબાટમાં પંદર જુદા-જુદા કલરના

શર્ટ્સ છે એટલે જ્યારે પણ બહાર જવાનું થાય એટલે મનમાં વિકલ્પ આવે, કયુ શર્ટ પહેરું ? કીમ કે બ્લ્યુ, યેલ્લો કે બ્લેક ? પણ જો બધાં જ શર્ટ વ્હાઇટ કલરના જ હોય તો ? તો કોઇ વિકલ્પ ન આવે.

વિકલ્પ નહીં તો કર્મબંધ પણ નહીં.

વિકલ્પ જેના વધારે તેના કર્મબંધ પણ વધારે.

કર્મબંધ જેના વધારે તેના જન્મો પણ વધારે હોય !

વિકલ્પ એને જ આવે જે પોતાને ભૂલી ગયાં હોય.

વિકલ્પ એને જ આવે જે 'પર' માં ભળી ગયાં હોય.

જે પોતાને ભૂલી જાય છે તે ભટકી જાય છે. જે પોતાને ભૂલી જાય છે તે સંસારનાં મેળામાં ખોવાય જાય છે.

જેમ જેમ વ્યક્તિ પોતાને ભૂલે છે, તેમ વ્યક્તિ બીજાને પોતાના બનાવે છે. જેવા બીજાને પોતાના બનાવે છે એટલે વિકલ્પ આવવાના શરૂ થઇ જાય છે.

એવું શું છે જેના કારણે તમે તમને ભૂલી જાવ છો ? એવું શું છે જેના કારણે આખો દિવસ તમને તમારા સિવાય બીજા બધાંના જ વિચારો આવે છે ? તમને તમે યાદ નથી આવતાં પણ ઘર, પરિવાર, બિઝનેસ, સગા, સ્વજનો, મિત્રો, પોડોશીઓ બધાં જ યાદ આવે છે. તમને, તમે જ યાદ નથી આવતાં પણ સુખ, સગવડતા, સંપત્તિ, મનગમતા સ્થળ, પ્રિય વાતાવરણ, ગમતી વસ્તુઓ બધું જ યાદ આવે છે !!! અંતે એ બધાંનું પરિણામ શું ? ?

ટેમ્પરરી સુખ કે પરમેન્ટ સુખ ?

એ ટેમ્પરરી સુખ પછીનું ભવિષ્ય શું ?

એનો અંત કયાં ?

માનો કે, અત્યારે તમને બેઠાં-બેઠાં અચાનક હાર્ટ એટેક આવી જાય અને ડૉક્ટર કહે કે બસ, હવે સમય નથી, હવે વધુમાં વધુ પંદર મિનિટ છે. આ શબ્દો કાનમાં

પડતાં જ સહુથી પહેલાં શું યાદ આવશે ? પ્રિય વ્યક્તિઓ ? ગમતી વસ્તુઓ ? અનુકૂળ વાતાવરણ ? કે પછી ભગવાન ? જીંદગીની છેલ્લી પંદર મિનિટ બાકી હોય ત્યારે શું યાદ રહેશે, આ બધું કે તમે પોતે ? તમારો આત્મા ? અંતિમ સમયે યાદ આવે કે હવે હું મારા માટે કંઈક કરું !!

જે સત્ય જીંદગીના છેડે સમજાય, તે સત્ય પહેલાં કેમ ન સમજાય ?

કેમકે, તમે તમને ભૂલીને બીજામાં ભળી ગયાં છો. અને બીજાને પોતાના બનાવી લીધાં છે. એટલે તમને તમારી સાથે વાત કરવાનો કે તમને મળવાનો સમય જ મળતો નથી.

બીજું કારણ એ છે કે, તમને, તમે પોતાના લાગતાં નથી અને બીજા પોતાના લાગ્યા વિના રહેતાં નથી અને એનું મુખ્ય કારણ છે મોહ !

જેનો મોહનો નશો ઉતરે છે એને 'સ્વ' યાદ આવે છે અને પોતાને મળવાનું, પોતાની ઓળખ કરવાનું મન થાય છે.

જેનો મોહ મંદ પડે છે એને જ આત્મા અને આત્માનું ઘર એટલે કે મોક્ષ યાદ આવે છે.

જે પોતાને મળવા લાગે છે, જેમને પોતાની યાદ આવે છે, જેમને પોતાના આત્મ સ્વરૂપનું ભાન થઇ જાય છે અને રીયલાઇઝ થઇ જાય છે કે હું મને ભૂલીને બીજામાં ભળી ગયો છું અને એના કારણે મારા ભવો, મારો સંસાર વધારી રહ્યો છું. હા, ભલે કદાચ તેઓ મારું ધ્યાન રાખતાં હશે, મારી સંભાળ રાખતાં હશે, એટલાં માત્રથી મારે મને ભૂલવું નથી, મારે મારા શાશ્વત ઘરને ભૂલવું નથી. મારે ભૂલવું નથી કે હું તો મોક્ષ નગરનો રહેવાસી છું અને સિધ્ધાલય મારું ઘર છે.

ગુરુનું અનુશાસન આપણી અંદરમાં રહેલાં

આપણા પરમ તત્વને પ્રગટ કરે છે.

કેવળજ્ઞાનને પ્રગટ કરવાનો ઉપાય ?

જ્ઞાન શું છે ? જ્ઞાન એ આત્માનો ગુણ છે, પણ એ દશ્યમાન છે કે અદશ્ય છે ?

જ્ઞાન એક એવો ગુણ છે, જે માત્ર ને માત્ર આત્મા પાસે જ હોય, ડેડ બોડીને ક્યારેય જ્ઞાન ન હોય. જ્ઞાન એ સ્વયંનો ગુણ છે, જેને ન કોઈ આપી શકે કે ન કોઈ લઈ શકે. જ્ઞાન એ સ્વયં એ પોતાની અંદરથી પ્રગટ કરવાનું હોય. એ પ્રગટ નથી થતું કેમકે એની ઉપર આવરણ આવી ગયું છે, કર્મોના લેયર્સ આવી ગયાં છે.

કેવો યોગ કહેવાય, અદશ્ય જ્ઞાન ઉપર દશ્ય એવા કર્મોનું લેયર હોય !!

જ્ઞાનની ઉપર જે કર્મોના લેયર્સ હોય તેને કહેવાય છે જ્ઞાનાવરણીય કર્મો, જો આપણે પુરુષાર્થ દ્વારા એ કર્મોના લેયર્સને દૂર કરીએ તો આપણે પણ ભગવાન મહાવીર જેવું કેવળજ્ઞાન પ્રગટ કરી શકીએ. કેમકે, આપણા બધાં જ પાસે એવું જ જ્ઞાન છે, જે ભગવાન મહાવીર પાસે હતું, જે દરેક તીર્થંકર પરમાત્મા પાસે હતું આપણી અંદરમાં પણ ભગવાન જેટલી જ જ્ઞાન શક્તિ છે પણ આપણું જ્ઞાન કર્મોના આવરણથી અવરોધાયેલું છે જ્યારે ભગવાને ઉત્કૃષ્ટ અને કઠિન સાધના દ્વારા એ આવરણોને દૂર કરી દીધાં હતાં.

જ્ઞાન એ ગુણ છે અને કેવળજ્ઞાન એ ગુણની અવસ્થા છે, ગુણની પર્યાય છે. અવસ્થા હંમેશાં પ્રગટ થાય અને નષ્ટ થાય, ગુણ ક્યારેય પ્રગટે નહીં, ગુણ સ્વયંના આત્મામાં હોય છે અને જ્ઞાન એ ગુણ છે. જ્ઞાન આપણું છે અને કેવળજ્ઞાન પ્રગટાવવાનું છે. આ એક ઊંડાણ ભર્યું રહસ્ય છે, જે ન સમજાવાના કારણે ભવભ્રમણ થયા જ કરે છે.

કેવળજ્ઞાન કેવી રીતે પ્રગટે ?

કેવળજ્ઞાનને પ્રગટાવવા માટે અંદરની જિજ્ઞાસા હોવી જોઈએ.

ભગવાન મહાવીર જ્યારે રાજકુમાર વર્ધમાન હતાં અને રાજમહેલમાં રહેતાં હતાં ત્યારે સતત એમના મનમાં પ્રશ્નો ઉઠતાં, હું કોણ છું, આ દેહનું અસ્તિત્વ શા માટે છે, આ અસ્તિત્વને નામ કેમ આપવાનું, આ લાગણીઓ, આ સંબંધો આ બધું શા માટે ? જે અંતે રાખ થવાનું છે, એના પાછળ આ બધું શા માટે ? ?

ભગવાન મહાવીરના મનમાં એક જિજ્ઞાસા હતી, એક ઝંખના હતી સત્યને જાણવાની અને સત્ય સુધી પહોંચવાની !!

કોઈ પૂછે કે, ભગવાન મહાવીરમાં જે જ્ઞાન હતું તે આપણામાં હોવા છતાં પ્રગટતું કેમ નથી ?

તેનું મૂળભૂત કારણ છે, ભગવાન મહાવીર પાસે સત્યને જાણવાની, સત્યને ઓળખવાની, રિયાલીટીને સમજવાની અને આત્મા સુધી પહોંચવાની જે તડપ હતી, અંતરની જે જિજ્ઞાસા હતી, તે આપણામાં નથી. આપણે

મોહ, લાગણી, રાગ અને સંબંધોમાં અને સુખના ભ્રમમાં અટવાઈ ગયાં છીએ જ્યારે ભગવાન મહાવીર એમાં અટવાયા વિના સત્યની શોધમાં નીકળી ગયાં હતાં. એમના મનમાં સતત ને સતત ચિંતન અને મનન ચાલ્યા જ કરતું હતું, આ બધું શું છે ? કોઈ જન્મે છે તો કોઈ મૃત્યુ પામે છે, કોઈ હસે છે તો કોઈ રડે છે, કોઈ ખુશ છે તો કોઈ દુઃખી છે, કોઈ સ્વસ્થ છે તો કોઈ અસ્વસ્થ, આવું કેમ ? શા માટે ? ? ભગવાન મહાવીરના મનમાં ખટકતું હતું કે કેમ મને આ બધાં સિકેટસૂ સમજાતા નથી ? ?

જો ભગવાન મહાવીરમાં આવી જિજ્ઞાસા ન જાગી હોત તો ભગવાન મહાવીર ક્યારેય સર્વજ્ઞ અને કેવળજ્ઞાની ન બન્યાં હોત ! !

જેમને પોતાની અલ્પજ્ઞતા ખટકે તે જ સર્વજ્ઞ બની શકે !

ભગવાન મહાવીરના મનમાં સતત વિચારો ચાલતાં હતાં કે આ આંખથી જોવાનું અને કાનથી સાંભળવાનું કેવી રીતે થાય છે ? કોણ કરે છે ? મારા ભોજનનું બ્લડ કેવી રીતે બની જાય છે, બ્લડથી શક્તિ કેવી રીતે મળે ? મને આનું રહસ્ય કેમ સમજાતું નથી ? મારામાં એની સમજ કેમ નથી ?

ભગવાન પોતાને અણસમજી માનતા હતાં એટલે સમજવાનો પુરુષાર્થ કર્યો, જ્યારે આપણે પોતાને સમજદાર માનીએ છીએ, મને તો બધું આવડે છે એવું માનીએ છીએ એટલે જાણવાની જિજ્ઞાસા જાગતી નથી.

જે પોતાને જ્ઞાની માનતા હોય તે જ અજ્ઞાની હોય.

જે પોતાને અલ્પજ્ઞાની સમજતા હોય તે જ પૂર્ણ જ્ઞાનની દિશા તરફનો પુરુષાર્થ કરે.

પોતાને અલ્પજ્ઞાની માનવું તે સર્વજ્ઞની સર્વજ્ઞતા પ્રત્યેનો અહોભાવ કહેવાય !

હે પ્રભુ ! મને જે સમજાતું નથી, તે તને સમજાય છે. મને જે આવડતું નથી, તે તને આવડે છે.

હે પ્રભુ ! મને સત્ય સમજાતું નથી પણ તમે તો તે સત્યને પ્રગટ કર્યું છે, પ્રભુ ! આપનું જ્ઞાન શ્રેષ્ઠ છે, આપનું દર્શન શ્રેષ્ઠ છે, આપની સમક્ષ જગતની વાસ્તવિકતા સ્પષ્ટ છે અને હું અજ્ઞાની, અણસમજના કારણે ક્યાંક અકળાવ છું, ક્યાંક મુંઝાવ છું, ક્યાંક ગુંચવાઉં છું.

હે પ્રભુ ! શાશ્વત-અશાશ્વતના ભેદને સમજી ન શકવાના કારણે મારામાં રાગ-દ્વેષ, ક્રોધ અને અશાંતિ છે !

જ્ઞાન એ શાંતિનો માર્ગ છે, જ્ઞાન એ સમાધિનો માર્ગ છે. જ્ઞાન એ જ સત્યનો માર્ગ છે, અને જ્ઞાન વડે જ વ્યક્તિ આત્માને શુદ્ધ-વિશુદ્ધ કરી સિદ્ધિને પામી શકે.

પણ જ્ઞાની ત્યારે જ થવાય જ્યારે જાણવાની જિજ્ઞાસા હોય, ઝંખના હોય, માટે જ જિજ્ઞાસાને જ્ઞાનની જનની કહેવાય છે. જિજ્ઞાસા હોય તો જ જ્ઞાનનો જન્મ થાય !

જ્ઞાનને પ્રગટ કરવાનો, કેવળજ્ઞાનને પ્રગટ કરવાનો એક જ ઉપાય છે જિજ્ઞાસા... તીવ્ર જિજ્ઞાસા ! !

જેટલી જિજ્ઞાસા વધારે

એટલો જ્ઞાન પ્રાગટ્યનો પુરુષાર્થ પ્રબળ !

।। દેવ્યં ।।

હે ગુરુદેવ !

આપનું દિવ્ય તત્ત્વ જોઈને,

અમે અવગુણોથી દિન થઈએ અને આત્મામાં લીન થઈએ...

એવી કૃપા કરજો... ગુરુદેવ ! એવી કૃપા કરજો ! !

- ગુરુભક્ત શ્રી મેઘાણી પરિવાર

આત્મગુણની સ્પર્શના

પ્રાર્થના

હે પરમાત્મન્ !

મારા આત્માને સંસાર પરિભ્રમણથી મુક્ત કરવા,

હે પ્રભુ ! મને

આપના સમ્યક્ જ્ઞાનનું અવલંબન હોજો,
આપના સમ્યક્ દર્શનનું અવલંબન હોજો,
આપના સમ્યક્ ભાવોનું પરિણમન હોજો !

હે પ્રભુ !

મારા આત્માને
સંસાર પરિભ્રમણથી
મુક્ત કરવા, નવ તત્ત્વને
સમ્યક્ રૂપે જાણી શકું,
સમજી શકું અને દેહ અને
આત્માની ભિન્નતાને અનુભવી શકું
એવી કૃપા કરજો... પ્રભુ ! એવી કૃપા કરજો !

આત્મ ગુણની સ્પર્શના...

આત્મ વિકાસનો ક્રમ.

શ્રી દશવૈકાલિક સૂત્ર, અધ્યયન-4, ગાથા 12-25

- જો જીવે વિ ણ યાણેઙ્, અજીવે વિ ણ યાણેઙ્ ।
જીવાજીવે અયાણંતો, કહં સો ણાહીઙ્ સંજમં ॥ 12
જો જીવે વિ વિયાણેઙ્, અજીવે વિ વિયાણેઙ્ ।
જીવાજીવે વિયાણંતો, સો હુ ણાહીઙ્ સંજમં ॥ 13
જયા જીવમજીવે ય, દોવિ એ વ્યાણઙ્ ।
તયા ગંં બહુવિહં, સવ્વજીવાણ જાણઙ્ ॥ 14
જયા ગંં બહુવિહં, સવ્વજીવાણ જાણઙ્ ।
તયા પુણ્ણં ચ પાવં ચ, બંધં મોક્કં ચ જાણઙ્ ॥ 15
જયા પુણ્ણં ચ પાવં ચ, બંધં મોક્કં ચ જાણઙ્ ।
તયા ણિવ્વિંદએ ભોએ, જે દિવ્વે જે ય માણુસે ॥ 16
જયા ણિવ્વિંદએ ભોએ, જે દિવ્વે જે ય માણુસે ।
તયા ચયઙ્ સંજોગં, સંભિતરબાહિરં ॥ 17
જયા ચયઙ્ સંજોગં, સંભિતરબાહિરં ।
તયા મુંડે ભવિતાણં, પવ્વઙ્ અણગારિયં ॥ 18
જયા મુંડે ભવિતાણં, પવ્વઙ્ અણગારિયં ।
તયા સંવરમુક્કિટ્ઠં, ધમ્મં ફાસે અણુત્તરં ॥ 19
જયા સંવરમુક્કિટ્ઠં, ધમ્મં ફાસે અણુત્તરં ।
તયા ધુણઙ્ કમ્મરયં, અબોહિકલુસં કડં ॥ 20
જયા ધુણઙ્ કમ્મરયં, અબોહિકલુસં કડં ।
તયા સવ્વત્તગં ણાણં, દંસણં ચાભિગચ્છઙ્ ॥ 21
જયા સવ્વત્તગં ણાણં, દંસણં ચાભિગચ્છઙ્ ।
તયા લોગમલોગં ચ, જિણો જાણઙ્ કેવલી ॥ 22
જયા લોગમલોગં ચ, જિણો જાણઙ્ કેવલી ।
તયા જોગે ણિરંભિત્તા, સેલેસિં પડિવજ્જઙ્ ॥ 23
જયા જોગે ણિરંભિત્તા, સેલેસિં પડિવજ્જઙ્ ।
તયા કમ્મં ચ્ચવિત્તાણં, સિદ્ધિં ગચ્છઙ્ ણીરઓ ॥ 24
જયા કમ્મં ચ્ચવિત્તાણં, સિદ્ધિં ગચ્છઙ્ ણીરઓ ।
તયા લોગમત્થયત્થો, સિદ્ધો હવઙ્ સાસઓ ॥ 25

શ્રી દશવૈકલિક સૂત્રની આ ગાથાઓમાં સાધનાની શરૂઆતથી સિધ્ધાવસ્થાની પ્રાપ્તિ સુધીની આત્મ પ્રગતિના ક્રમનું વર્ણન દર્શાવાયું છે.

જ્યારે એક આત્મા આત્મસિધ્ધિના લક્ષ સાથે સાધનાની શરૂઆત કરે છે ત્યારે તે સર્વ પ્રથમ જીવ અને અજીવને જાણે છે, પુદ્ગલ અને જીવની ગતિને સમજવા લાગે છે, જીવ અને પુદ્ગલના સંયોગ રૂપી શરીરને જાણવા લાગે છે અને દેહ અને આત્માની ભિન્નતાને જાણી આત્માની શાશ્વત અવસ્થાને પણ જાણવા લાગે છે.

જીવ અને અજીવને જાણવું અત્યંત કઠિન છે, કેમકે જીવે, જીવને જીવ રૂપે અને અજીવને અજીવ રૂપે સંપૂર્ણપણે ઓળખ્યો નથી, છતાં જે આ બંનેના ભેદને સમ્યક્ રૂપે સમજી જાય છે તે સ્વયંની સાધનામાં સફળતા સાથે પ્રગતિ કરી શકે છે અને ક્રમાનુસાર આત્મવિકાસ કરી શકે છે.

જે જીવ-અજીવના ભેદને અને દેહ-આત્માની ભિન્નતાને જાણે છે તે તપ આદિ દ્વારા દેહ પ્રત્યેની આસક્તિને ઘટાડી, કર્મોની નિર્જરા કરી શકે છે. જે ભેદને જાણે છે તે ગતિને પણ જાણે છે. જે ચાર ગતિ-મનુષ્ય, તિર્યચ, દેવ અને નારકીને જાણે છે તે જ ચાર ગતિથી મુક્ત થવાનો પુરુષાર્થ કરી શકે છે અને પંચમ ગતિ મોક્ષને પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

જ્યારે જીવ અને જડનો ભેદ સમજાય છે ત્યારે ગતિ સમજાય છે, જ્યારે ગતિનું કારણ સમજાય છે ત્યારે પાપ અને પુણ્યના કારણે સંસારની ચાર ગતિ થાય છે તે સત્ય સમજાય છે.

સંસારનો ભોગવટો પાપનું કારણ છે, સંસારથી અલ્પ અલિપ્તતા પુણ્યનું કારણ છે, જ્યારે સંસારથી પૂર્ણ અલિપ્તતા એ મોક્ષનું કારણ છે.

સાધક જીવ પહેલાં એક પછી એક તત્ત્વને જાણે છે અને પછી એના કારણને જાણે છે.

ભોગ એટલે પાંચ ઈન્દ્રિયોના વિષયોનો ઉપયોગ અને એમાંથી મળતો ક્ષણિક આનંદ !!

સારું ખાવું, સારું પીવું, સારા સાધનો, સારો સંગાથ અને એમાંથી મળતો આનંદ એ છે સંસારમાં પરિભ્રમણ કરાવતી ચાર ગતિનું કારણ !!

સંયોગો છે એટલે ભોગવટો છે, ભોગવટો છે એટલે

આનંદ છે, આનંદ છે એટલે ફરી ભોગવાય જાય છે.

સાધક પ્રથમ પોતાને મળતાં આનંદ ઉપર બ્રેક મારે છે અને પછી સંયોગોથી મુક્ત થવાનો પુરુષાર્થ કરે છે.

ભોગનો આનંદ જ્યારે છૂટે છે ત્યારે આત્મકલ્યાણ થાય છે. ભોગના કારણે પુણ્ય અને પાપ છે. પાપ અને પુણ્યના કારણે ગતિ છે અને ગતિનું કારણ સંયોગો છે.

સંયોગોથી મુક્ત થવા સાધકે શું કરવું જોઈએ ?

ભોગોથી નિર્વેદ પામેલો આત્મા જ્યારે સંયોગોથી મુક્ત થવાનો પુરુષાર્થ કરે છે ત્યારે સર્વ પ્રથમ તે ઘર, પરિવાર, સંબંધો અને સંસારનો ત્યાગ કરી સંયમ ધર્મનો સ્વીકાર કરે છે, મૂંડિત અણગાર બની જાય છે.

જ્યારે સાધક દીક્ષા લઈ સાધુ બને છે ત્યારે તેમના જતનાપૂર્વકના અને અધિકતર નિષ્પાપ જીવનશૈલીના કારણે તેના જૂના કર્મો ક્ષય થાય છે અને નવા કર્મો આવતાં અટકી જાય છે, જેના ફળ સ્વરૂપે તેને આત્માની શ્રેષ્ઠ અનુભૂતિ થાય છે, કેમકે દીક્ષા લેવાના કારણે ધર્મથી દૂર કરવાવાળા તત્ત્વો રાગ, ક્ષેપ, કષાયો આદિનો ક્ષય થઈ જાય છે અને આત્મા ગુણોની સ્પર્શના કરવા લાગે છે, ક્ષમા, નમ્રતા, સરળતા સંતોષ, જેવા આત્માના ગુણોને અનુભવવા લાગે છે. સંયમ સાધના દ્વારા તે અજ્ઞાન અને પાપકર્મોના આવરણને દૂર કરી આત્માને શુદ્ધ કરે છે, વિશુદ્ધ કરે છે.

જ્યારે અજ્ઞાન અને કર્મોના આવરણ પૂર્ણ પણે દૂર થઈ જાય છે ત્યારે તેને કેવળજ્ઞાન અને કેવળદર્શન પ્રાપ્ત થાય છે.

જ્યારે આત્મ સિધ્ધિનો આરાધક આત્મા કેવળજ્ઞાન અને કેવળદર્શનને પ્રાપ્ત કરે છે ત્યારે તે વીતરાગી કેવળજ્ઞાની આત્મા લોક અને અલોકના સ્વરૂપને અને એના સર્વ ભાવોને જાણે છે. કેવળજ્ઞાનમાં જ્યારે તે જાણે છે કે સંસાર ચાલે છે શરીરના કારણે, શરીર છે એટલે રાગ છે, રાગ છે એટલે ભોગવટો છે, ભોગવટો છે એટલે કર્મો છે, કર્મો છે એટલે જન્મો છે, જન્મો છે એટલે શરીર છે. આ સાચકલની સમજના કારણે તે સૌ પ્રથમ મન, વચન, કાયામાં જતા આત્માના યોગને, આત્મ પ્રદેશોને સ્થિર કરી દે છે, એને રૂંધીને શૈલેશી અવસ્થા અર્થાત્ આત્મ પ્રદેશોની નિષ્કંપ દશાને પ્રાપ્ત કરે છે.

આત્મા જ્યારે ઘન રૂપ થઈ જાય છે ત્યારે સકલ કર્મોનો ક્ષય થઈ જવાના કારણે આત્મા સિદ્ધ ગતિને પ્રાપ્ત કરે છે અને લોકના અગ્રભાગમાં તે શાશ્વતકાળ માટે સિદ્ધ થઈ જાય છે.

આમ સિદ્ધત્વના લક્ષવાળા આત્મ વિકાસના ક્રમમાં પ્રથમ આવે છે જીવ અને અજીવનું ભેદ જ્ઞાન, જોવામાં હું એક છું પણ સત્ય રૂપે દેહ અને આત્મા બે છીએ. બીજા સ્ટેપમાં આવે છે ચાર ગતિનું કારણ, પુણ્ય-પાપ, બંધ અને મોક્ષનું જ્ઞાન, ત્યાર બાદ ભોગોથી વિરક્તિ આવે છે અને પછી સંયોગોનો પરિત્યાગ કરી, સંયમ ધર્મનો સ્વીકાર, ઉત્કૃષ્ટ પ્રકારે સંયમ અને તપનું નિષ્ઠાપૂર્વક પાલન કરી, અજ્ઞાન અને કર્મોનો ક્ષય કરવાની પ્રોસેસ, કર્મોનો ક્ષય થતાં જ પ્રાપ્ત થાય છે કેવળજ્ઞાન અને કેવળદર્શન!! કેવળજ્ઞાન અને કેવળદર્શનની પ્રાપ્તિ થતાં જ સર્વજ્ઞતા અને લોકાલોકનું જ્ઞાન પ્રગટ થાય છે એટલે યોગોનો નિરોધ અને શૈલેશી અવસ્થાનો પુરુષાર્થ શરુ થાય છે. પ્રબળ પુરુષાર્થના પરિણામે સર્વ કર્મોનો ક્ષય થઈ જાય છે અને સિદ્ધ ગતિની પ્રાપ્તિ થતાં જ આત્મા લોકના અગ્રભાગે સિદ્ધલોકમાં સ્થિર થઈ જાય છે.

આ છે આત્માનો જન્મથી અજન્મા બનવાનો ક્રમિક વિકાસ!!

ભેદજ્ઞાન તે સિદ્ધત્વની પ્રાપ્તિનો ઉપાય છે. ભેદજ્ઞાન સિવાયનું ગમે તેટલું જ્ઞાન હોય પણ તે મોક્ષ ગતિનું કારણ બનતું નથી.

ભગવાન કહે છે, જે જીવ અને અજીવને જાણી લે છે તેનો મોક્ષ માર્ગ ખુલી જાય છે.

પ્રભુ મહાવીર કૃપાળુ હતાં

એટલે ગૌતમ સ્વામીને પ્રભુનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું

કે ગૌતમ સ્વામી વિનયી હતાં

એટલે પ્રભુ મહાવીરે એમને જ્ઞાન આપ્યું ?

ગૌતમ સ્વામીનો વિનયભાવ એટલો ઉત્કૃષ્ટ હતો

કે પ્રભુ મહાવીર એમને પ્રાપ્ત જ્ઞાન

ગૌતમ સ્વામીને આપવા ઉત્સુક બન્યાં !

શું તમારે

પરમાત્માની બનવું છે ?

તો મમત્વને ઘટાડો

અને સમત્વને વધારો

: ત્રણ ભાવના ભાવો :

અનિત્ય ભાવના

ન તે કાયમ છે,

ન હું તેની સાથે કાયમ છું.

અશરણ ભાવના

તારા કર્મોના ઉદયે તને

કોઈ કોઈ રીતે બચાવી શકે તેમ નથી.

એકત્વ ભાવના

અંતે તો હું એકલો છું,

કોઈ મારી સાથે નથી.

પ્રભુ ! મારે આવવું છે મોક્ષમાં !!

ભાવ સાધના - 1

અનાસક્ત ભાવ... અસરથી મુક્ત ! !

સંસારમાં રહીને, સાધના કરીને ઉત્કૃષ્ટ ભાવના ભાવીને મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવા માટેનો પહેલો નિયમ છે :

‘નાવ ભલે પાણીમાં હોય, નાવમાં પાણી ન હોવું જોઈએ.’

તમે ભલે સંસારમાં હો,

તમારામાં સંસાર ન હોવો જોઈએ.

ભલે સંપૂર્ણ પણે સંસારનો ત્યાગ ન કરી શકો, સંસારમાં રહીને પણ સંસારની અસરથી મુક્ત રહેવું જોઈએ. અનાસક્ત ભાવમાં રહેવું જોઈએ.

ભલે રહેતાં હો બધાં સાથે, છતાં સાથે કોઈ ન હોય, ફરજ પૂરે પૂરી પણ ફીલીંગ્સ જરા પણ નહીં. મિરર જેવી ફીલીંગ્સ હોવી જોઈએ. મિરરની સામે કોઈ પણ વસ્તુ કે વ્યક્તિ આવે, મિરરને કાંઈ ફરક ન પડે.

જેમકે, મિરરની સામે આગ હોય તો મિરરને આગની કોઈ અસર ન થાય અને મિરરની સામે બરફ આવે તો બરફની પણ અસર ન થાય.

જ્યાં અસરથી મુક્ત ભાવ હોય, તેને અનાસક્ત કહેવાય. જેમને સંસારમાં રહીને, અસરથી મુક્ત રહેતાં આવડી જાય તેનો મોક્ષ નજીક થઈ જાય.

તમે ગમે ત્યાં રહો, ગમે તેની સાથે રહો, ગમે તેટલાંની વચ્ચે રહો પણ બધાંથી અનાસક્ત રહો. જે અનાસક્ત રહે છે, તેને નિઘ્નત કર્મ બંધાય છે અને નિઘ્નત કર્મોનો નાનકડો સાધના-આરાધના દ્વારા પણ ક્ષય કરી શકાય છે.

ન કોઈ જાતનું એટેચમેન્ટ, ન ક્યાંય ઈન્વોલ્વમેન્ટ ! સામે હોય કે જરૂર હોય, ત્યારે ફરજ અને વ્યવહાર બરાબર નિભાવવાના અને જાય પછી યાદ પણ ન આવે, એવો અનાસક્ત ભાવ જે કેળવે છે તેને વહેલા મોક્ષ મળે છે.

એક સમયે એક વ્યક્તિએ પ્રભુને પૂછ્યું, પ્રભુ ! તમે સંસારનો ત્યાગ શા માટે કર્યો ?

પ્રભુ : હે વત્સ ! મેં સંસારનો ત્યાગ એટલા માટે કર્યો. કેમકે, મારે એક એવા સ્થાનને પ્રાપ્ત કરવું છે, જ્યાં પહોંચ્યા પછી જગતના કોઈ પણ જીવને ક્યારેય દુઃખી ન કરવા પડે. મારે સકલ કર્મોનો ક્ષય કરી, દેહથી મુક્ત થવું છે.

વત્સ : હે પ્રભુ ! દેહથી મુક્ત એવી અવસ્થાને તો મોક્ષ કહેવાય છે ને !! પ્રભુ ! મારે પણ મોક્ષમાં આવવું છે, પણ હે પ્રભુ ! હું આપની જેમ સંસારનો ત્યાગ કરી શકું એવી અમારી ક્ષમતા નથી. મારામાં એવો આત્મવિશ્વાસ નથી.

પ્રભુ : હે વત્સ ! ભલે તું સંસારનો ત્યાગ કરવાની ક્ષમતા નથી ધરાવતો, પણ જો તું ધારે તો સંસારમાં રહીને પણ શ્રેષ્ઠ સાધના કરી શકે છે અને મોક્ષને પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

વત્સ : (પુશ થતાં થતાં) હે પ્રભુ ! મારે પણ મોક્ષમાં તો આવવું જ છે. મારા જીવન માટે અન્ય જીવોનું મૃત્યુ મને પણ પસંદ નથી. પ્રભુ ! મને માર્ગ બતાવો. હે પ્રભુ ! મને સંસારમાં રહીને પણ સાધના કરી સિધ્ધ થવાનો માર્ગ બતાવો ! પ્રભુ ! મારા પર કૃપા કરો.

અને... ત્યારે પ્રભુ તેને સંસારમાં રહીને પણ ભાવ સાધના દ્વારા મોક્ષમાં જવાના બે મુખ્ય માર્ગ બતાવે છે.

બધાં તમારી સાથે છે છતાં તમે કોઈની સાથે નથી.
આ છે અનાસક્ત ભાવ !!

જોવું બધું પણ જોડાવું ક્યાંય નહીં, મળવાનું બધાંને
પણ મેળ કોઈ સાથે નહીં, બધાંની સાથે રહેવાનું પણ
ભળવાનું કોઈમાં નહીં. માત્ર જ્ઞાતા દષ્ટા ભાવમાં રહેવાનું.

સાવ નજીક છતાં જોજન દૂર !!

જોનારને લાગે આ તો અમારા સ્વજન છે અને
અમારા નજીક છે, પણ મનથી હોય જોજન દૂર અને
પોતાના 'સ્વ' ની નજીક !!

બધાંથી અલિપ્ત રહેવું એ છે સંસારમાં રહીને પણ
મોક્ષ પ્રાપ્તિની સાધના !!

અનાસક્ત ભાવમાં, સર્વ પ્રકારની અસરથી મુક્ત
થઈને રહેવું એ છે મોક્ષ પ્રાપ્તિની સાધના !

ભાવ સાધના - 2

શરણ ભાવ... બુદ્ધિથી શૂન્ય !

સંસારમાં રહીને મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવાનો બીજો માર્ગ છે
શરણભાવ ! જે વ્યક્તિ અનાસક્ત ભાવમાં નથી રહી
શકતી, તેમના માટે છે શરણભાવ !

શરણભાવ એટલે 'બુદ્ધિથી શૂન્ય થવું !'

ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, રાગ, દ્વેષ, ઈર્ષ્યા આદિ
બધું છોડવું સહેલું છે પણ બુદ્ધિ છોડવી સૌથી અઘરી છે.

બુદ્ધિ છોડવી એટલે શું ? ?

બુદ્ધિ છોડવી એટલે અસ્તિત્વની ઓળખ છોડવી.
જે દિવસે અસ્તિત્વની ઓળખ છૂટે છે, તે દિવસે મોક્ષની
નજીક પહોંચી જવાય છે.

નામ, ઓળખ, પદ, પ્રતિષ્ઠા માટેનો જે ભાવ હોય છે
તે જ અસ્તિત્વ હોય છે. જેમણે અસ્તિત્વની ઓળખ જ
છોડી દીધી છે એને પ્રતિષ્ઠાની ક્યારેય પરવા હોય જ નહીં.

અસ્તિત્વની ઓળખ ક્યારે છૂટે ?

જ્યારે વ્યક્તિ બુદ્ધિથી શૂન્ય થઈ જાય !!

જે દિવસે 'સ્વ' બુદ્ધિનું મૃત્યુ થાય છે તે દિવસે
અસ્તિત્વની ઓળખ ભૂલાય જાય છે.

ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, રાગ, દ્વેષ, ઈર્ષ્યા આદિ
આપણને ખરાબ લાગે છે, અયોગ્ય લાગે છે, છોડવા જેવા

લાગે છે કેમકે, એ બધાં દેખાતાં અવગુણો છે પણ સ્વબુદ્ધિ
આપણને ખરાબ નથી લાગતી, કેમકે એ દેખાતી નથી.

ઘણાને મન સ્વબુદ્ધિ સમજદારી લાગે છે, પણ
ખરેખર તો એ અવગુણને વધારનારું તત્ત્વ છે.

ઘણા વર્ષોના વર્ષોથી ધર્મ ધ્યાન, વ્રત, ઉપવાસ,
સામાયિક, પ્રતિક્રમણ આદિ કરે છે છતાં એમના
જીવનમાં, એમના હૃદયમાં જે પરિવર્તન આવવું જોઈએ.
ધર્મની જે અનુભૂતિ થવી જોઈએ તે થતી નથી. કેમ ? ?

કેમકે, અંદરમાં સ્વબુદ્ધિ પડેલી છે.

મારું નામ આ છે, મને ખબર છે મારે શું કરવું જોઈએ,
મને તો આમ જ ફાવે, હું તો દર વર્ષે આમ જ કરું... આ
છે સ્વબુદ્ધિ ! સ્વબુદ્ધિ આપણા હું પણાને, મારા પણાને
પોષે છે.

સ્વબુદ્ધિ આપણા અહમ્મને વધારે છે,

સ્વબુદ્ધિ આપણી ઓળખને દંઢ કરાવે છે.

જ્યાં સુધી આપણી ઓળખ સલામત છે, ત્યાં સુધી
આપણે પ્રભુમાં ભળી શકતાં નથી.

**બુદ્ધિથી શૂન્ય ક્યારેય સ્વયંથી કે સ્વયં થકી ન
થવાય, તે માટે શરણભાવમાં આવવું જ પડે !**

અનંતકાળથી આપણે ધર્મ કરીને પણ શરણભાવ
કેળવ્યો છે કે સ્વબુદ્ધિને કેળવી છે ?

ધર્મ કરીને પણ સ્વબુદ્ધિનું જ પોષણ કર્યું છે
સ્વબુદ્ધિને જ સંતોષી છે અને એટલે જ મોક્ષથી દૂર... દૂર
થતાં જઈએ છીએ.

જ્યાં સુધી સ્વબુદ્ધિ હોય ત્યાં સુધી શરણભાવ
આવી જ ન શકે.

જ્યાં સુધી અસ્તિત્વનું વિસર્જન ન થાય, ત્યાં સુધી
મોક્ષની પ્રાપ્તિ ન થાય.

અનાસક્ત ભાવ અને શરણભાવ...

આ બે ભાવથી જીવને શું લાભ થાય ?

જૈન આગમદર્શન શ્રી ભાગવતી સૂત્રમાં ભગવાને
કહ્યું છે, જે અનાસક્તભાવ અને શરણભાવની સાધના કરે
છે તે પાંચમાં આરામાં પણ એકાવતારી બની શકે છે.
અર્થાત્ તેનો એક જ ભવ બાકી રહે છે અને તે
આત્મકલ્યાણના... મોક્ષના માર્ગે આવી જાય છે.

પહેલાંનો યુગ હતો, વ્યક્તિ એકવાર પ્રભુના દર્શન કરે, એકવાર પ્રભુની દેશના સાંભળે, એકવાર સત્યની સ્પર્શના થાય અને ત્યાં ને ત્યાં પ્રભુના શરણમાં આવી જાય ત્યાં ને ત્યાં પ્રભુને સમર્પિત થઈ જાય. જે એકવાર પ્રભુના શરણમાં આવી જાય તેને બુદ્ધિ છોડવી ન પડે, તેની બુદ્ધિ છૂટી જાય. તેને અસ્તિત્વની ઓળખ ભૂલવી ન પડે, ભૂલાય જ જાય.

જે શરણભાવમાં આવી જાય છે તે અનાસક્ત ભાવમાં પણ આવી જાય છે.

અનાસક્ત થવું, અનાસક્ત ભાવમાં આવવું અઘરું છે, પણ શરણભાવમાં આવવું એકદમ સહેલું છે. શરણભાવમાં એકવાર આવ્યાં પછી અનાસક્ત ભાવમાં આવવું પણ સહેલું થઈ જાય છે. શરણભાવ એ મોક્ષનો માર્ગ છે !

સત્નો સંગ

“જેને નિમિત્તની અસર થાય
તે છદ્મસ્થ અને
જેને નિમિત્તની અસર ન થાય
તે વીતરાગી.”

જ્યારે કોઈ પણ આત્મા સત્ની સાથે જોડાયેલો રહે છે, ત્યારે શું થાય છે ? ત્યારે ધીમે ધીમે તેનું સત્ વધે છે અને અસત્ ઘટે છે. કેમ કે, આપણે બધાં નિમિત્તને આધિન જીવ છીએ એટલે જો આપણે સત્ નિમિત્તોના સંગમાં રહીશું, સત્ વ્યક્તિઓના સાંનિધ્યમાં રહીશું તો આપણી અંદરમાં રહેલું અસત્ ધીરે ધીરે ઘટવા લાગશે અને આપણું સત્ વધવા લાગશે અને જો આપણે અસત્ની નજીક રહેવા લાગીશું તો ધીમે ધીમે આપણું સત્ ઘટવા લાગશે.

આપણે હજુ છદ્મસ્થ છીએ અને છદ્મસ્થને નિમિત્તની અસર થયા વિના રહે જ નહીં. વીતરાગી આત્માને નિમિત્તની અસર ન થાય.

“જેને નિમિત્તની અસર થાય તે છદ્મસ્થ અને જેને નિમિત્તની અસર ન થાય તે વીતરાગી.”

જેમ જેમ વ્યક્તિ સત્ની નજીકમાં રહેવા લાગે છે. તેમ તેમ તેનો સ્વભાવ, તેની જીવનશૈલી, તેનો વ્યવહાર, તેનું વર્તન બધું જ સુધરવા લાગે છે.

અર્જુનમાળી... અર્જુનમાળી જ્યાં સુધી યક્ષની સાથે રહે છે, ત્યાં સુધી તેને કોઈને ને કોઈને મારી નાંખવાના જ વિચાર આવે છે, એ જ અર્જુનમાળી જ્યારે મહાવીરના સાંનિધ્યમાં રહે છે ત્યારે તેને તો કોઈને મારવાનો વિચાર નથી આવતો, પણ તેને કોઈ મારે તો પ્રતિકાર કરવાનો પણ વિચાર નથી આવતો.

જગતમાં બે પ્રકારની માન્યતાઓ ચાલે છે.

એક સ્વીકાર કરે અને એક પ્રતિકાર કરે.

સત્ની નજીકમાં રહેવાવાળી વ્યક્તિ, દરેક પરિસ્થિતિની અંદર જેટલું બને તેટલો વધારે સ્વીકાર કરે અને અસત્ની વચ્ચે રહેવાવાળી વ્યક્તિ વધારેમાં વધારે પ્રતિકાર કરે.

આપણે બે પ્રકારના લોકો વચ્ચે જીવીએ છીએ. એટલે આપણી સામે આવતી કોઈ પણ પરિસ્થિતિનું આપણે બે પ્રકારે મૂલ્યાંકન કરીએ છીએ, એક સ્વીકાર કરીને અથવા પ્રતિકાર કરીને !!

“જેનામાં સત્ તત્ત્વ વધારે હોય તે સ્વીકાર કરે.

જેનામાં અસત્ તત્ત્વ વધારે હોય તે પ્રતિકાર કરે.”

દીક્ષાર્થી સન્માન સમારોહ

મીરારોડ :

શ્રી મીરારોડ સ્થા. જૈન સંઘમાં ગોંડલ સંપ્રદાયના શાસન દિવાકર પૂજ્ય શ્રી મનોહરમુનિ મહારાજ સાહેબ તથા પૂજ્ય શ્રી નંદા-સુનંદાબાઇ મ. આદિ ઠાણા-૪ના સાંનિધ્યે નવ દીક્ષાર્થીઓના સન્માનનો કાર્યક્રમ યોજાયો હતો.
પૂજ્ય શ્રી મનોહરમુનિ મહારાજ સાહેબ એ

દીક્ષાર્થીઓને સંયમભાવમાં આગળ વધવાના આશીર્વાદ આપ્યાં હતાં. સંઘ પ્રમુખ શ્રી નિખીલભાઇ દેસાઇ, MLA શ્રી નરેન્દ્રભાઇ મહેતા અને Ex-mayor શ્રી ગીતાબેન એ દીક્ષાર્થીઓને સંયમ શુભેચ્છા પાઠવી એમનું સન્માન કર્યું હતું.
આ અવસરે દીક્ષાર્થી શ્રી સલોનીબેન, શ્રી વિરાંશીબેન અને શ્રી દિવ્યાબેન એ એમને કેવી રીતે સંયમભાવ જાગૃત થયા એ ભાવોને વ્યક્ત કર્યાં હતાં.

ડોમ્બીવલી :

શ્રી મહાવીર સ્થા. જૈન સંઘ-ડોમ્બીવલી (ઇસ્ટ)માં નવ દીક્ષાર્થીઓનો સંયમ સન્માન સમારોહ તથા સંયમ વંદનાવલીનું આયોજન કરવામાં આવેલ.
આ અવસરે દીક્ષાર્થીઓને પૂજ્ય શ્રી દેવેન્દ્રમુનિ મહારાજ સાહેબ તથા પૂજ્ય શ્રી મુકેશમુનિ મહારાજ સાહેબના આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થયાં હતાં તથા અજરામર સંપ્રદાયના પૂજ્ય શ્રી શ્રેયાંસીબાઇ મ., પૂજ્ય શ્રી ખુશાલીબાઇ મ., પૂજ્ય શ્રી ઉલ્લાસીબાઇ મ., પૂજ્ય શ્રી સંયમીબાઇ મ., પૂજ્ય શ્રી સ્થિરતાબાઇ મ., પૂજ્ય શ્રી ધારીનીબાઇ મ. પધાર્યાં હતાં.

દીક્ષાર્થીઓની સંયમ સાંજીમાં પૂજ્ય શ્રી મૃગનયનાશ્રીજી મ. અને પૂજ્ય શ્રી મુક્તિનીલ્યાશ્રીજી મ. પધાર્યાં હતાં. વિવિધ મહિલા મંડળની બહેનોને ખૂબ જ ઉત્સાહથી સંયમ સ્તવના પ્રસ્તુત કરેલ.

શ્રી સંઘે પ્રથમ દીક્ષાર્થીઓનું સન્માન કરેલ અને ત્યાર બાદ સમારોહના સૌજન્ય દાતાઓ શ્રી આશાબેન મહેતા, શ્રી દર્શનાબેન દફતરી, શ્રી જિજ્ઞાબેન પટેલ, શ્રી હીનાબેન શાહ, માતુશ્રી ચંદ્રાબેન ખોખાણી, શ્રી રૂપાબેન ભાયાણી, શ્રી નિલમબેન મહેતા, શ્રી નયનાબેન રિયા અને શ્રી સ્મિતાબેન શાહનું સન્માન કરેલ.

દીક્ષાર્થીઓના સંયમભાવની અનુમોદના કરવા નગરસેવક શ્રી પિશાજી માત્રે પધાર્યાં હતાં.

સંઘ પ્રમુખ શ્રી વિરેનભાઇ ઉદારદિલા શ્રી ગિરીશભાઇ

લોખંડવાલા :

શ્રી વર્ધમાન સ્થા. જૈન સંઘ-લોખંડવાલામાં ગોંડલ સંપ્રદાયના શાસન ચંદ્રિકા પૂજ્ય શ્રી હીરાબાઇ મ.ના સુશિષ્યા પૂજ્ય શ્રી હસ્મિતાબાઇ મ., પૂજ્ય શ્રી રૂપલબાઇ મ.ના સાંનિધ્યે દીક્ષાર્થીઓના સંયમ સન્માનનું સુંદર આયોજન કરવામાં આવેલ.

દીક્ષાર્થીઓ પ્રથમ સંઘ પ્રમુખ શ્રી મનીષભાઇ દોશીના નિવાસ સ્થાને પગલાં કરી શ્રી ગુણવંતભાઇ દોશીને ત્યાં પધાર્યા હતાં, જ્યાંથી પદયાત્રાનો પ્રારંભ થયો હતો. આ પદયાત્રામાં શ્રી લોખંડવાલા સંઘના પદાધિકારીઓ અને

વસઇ :

શ્રી વર્ધમાન સ્થા. જૈન સંઘ-માણેકપુર (વસઇ)ના પ્રાંગણે ડૉ. પૂજ્ય શ્રી ડોલરબાઇ મ., પૂજ્ય શ્રી પૂર્ણાબાઇ મ., પૂજ્ય શ્રી પરમ સૌમ્યાજી મ. અને પૂજ્ય પરમ તપસ્યાજી મ.ના સાંનિધ્યે દિવાળીના શુભ દિવસે દીક્ષાર્થીઓનો સંયમ સન્માન સમારોહ યોજાયો હતો.

આ અવસરે ડૉ. પૂજ્ય શ્રી ડોલરબાઇ મ.એ તપસમ્રાટ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીના ગુણોની સ્મૃતિ સાથે દીક્ષાર્થીઓને સંયમ જીવનમાં સફળ બનવાના આશીર્વાદ આપ્યાં હતાં. શ્રી સંઘે અને સંઘના પદાધિકારીઓએ દીક્ષાર્થીઓનું સન્માન કર્યું હતું.

શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ સાથે પાર્લા અને અંધેરીના ભાવિકો અને અર્હમ યુવા સેવા ગ્રુપના યંગસ્ટર્સ, લુક એન લર્ન જૈન જ્ઞાનધામના દીદીઓ અને બાળકો તથા સંબોધિ સત્સંગના સદ્સ્યો પણ ભક્તિભાવે જોડાયાં હતાં.

શ્રી સંઘ, મહિલા મંડળ અને બાળકોનો ઉત્સાહ અનેરો હતો. દીક્ષાર્થી શ્રી ચાર્મીબેન, શ્રી પરીબેન અને શ્રી દિવ્યાબેન એ એમના સંયમભાવોની અભિવ્યક્તિ કરી હતી.

શ્રી ગુણવંતભાઇ દોશીએ નૌકારશીનું અને શ્રી લોખંડવાલા સંઘે સંઘ સ્વામિ વાત્સલ્યનું આયોજન કર્યું હતું. સંચાલન શ્રી અશ્વિનભાઇ શેઠે કરેલ.

દીક્ષાર્થી શ્રી ચાર્મીદીદી, શ્રી વિરાંશીદીદી અને શ્રી દિવ્યાદીદીએ એમના સંયમ પ્રત્યેના ભાવોને વ્યક્ત કર્યા ત્યારે ઉપસ્થિત સમુદાયે એમના સંયમ ભાવોની ભાવથી અનુમોદના કરી હતી.

લુક એન લર્ન-વસઇના બાળકોએ 'મારે બનવું અણગાર' નૃત્ય દ્વારા દીક્ષાર્થીઓનું સ્વાગત કરી વૈરાગીને વંદન કર્યાં હતાં, જ્યારે મંડળની બહેનોને દીક્ષાર્થીઓના ભાવોને રજૂ કરતી નાટિકા પ્રસ્તુત કરી હતી.

આ અવસરે તપસમ્રાટ પૂજ્ય ગુરુદેવ શ્રી રતિલાલજી મહારાજ સાહેબની જન્મજયંતિ નિમિત્તે શ્રી સંઘ દ્વારા વડિયા ગૌશાળા માટે 3,30,000/-નું અનુદાન જાહેર કરવામાં આવેલ.

અમરેલી :

રાષ્ટ્રસંત પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીના જન્મોત્સવ-માનવતા મહોત્સવ અવસરે શ્રી પાંજરાપોળ ગૌશાળામાં ગાયો તથા અન્ય પશુઓને લાપસી તથા વિશેષ આહાર આપવામાં આવેલ. આ અવસરે સ્થાનકવાસી જૈન સંઘના સંઘપતિ શ્રી સુરેશભાઈ ઘેલાણી તથા અન્ય પદાધિકારીઓ અને જૈન સમાજના ભાઈઓએ ઉપસ્થિત રહી પ્રથમ પોતાના હસ્તે ગાયોને લાપસીનું ભોજન કરાવેલ, ત્યારબાદ ગૌપ્રેમી

બંધુઓએ લાભ લીધેલ. સંસ્થાના ટ્રસ્ટી એવમ્ મંત્રી શ્રી દિલીપભાઈ પરીખે પૂજ્ય ગુરુદેવ પ્રેરિત માનવકલ્યાણ અને જીવદયાની પ્રવૃત્તિઓની ભૂરી-ભૂરી અનુમોદના કરી હતી. લાઠીના શ્રી અતુલભાઈ કાપડી, ગૌપ્રેમી દાતાઓ અને જૈન સંઘે પોતાનું અનુદાન જાહેર કરેલ.

- શ્રી દિલીપભાઈ પરીખ

જૂનાગઢ :

શ્રી સ્થા. જૈન સંઘ-જૂનાગઢમાં ગોંડલ સંપ્રદાયના પૂજ્ય શ્રી વીણાભાઈ મ. આદિ ઠાણા-૩ની નિશ્રામાં આદર્શ પુત્રવધૂ સન્માન સમારોહ યોજાયેલ જેમાં જે પુત્રવધૂઓ પાંચ કે પાંચથી વધુ વર્ષ સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેતા હોય

એમનું સન્માન એમના જ સાસુના હસ્તે કરવામાં આવેલ. આ સન્માનનો લાભ માતૃશ્રી ઇન્દીરાબેન ખોખાણી તથા માતૃશ્રી કુસુમબેન સંઘવી પરિવારે તથા અન્ય દાતાશ્રીઓએ લીધેલ.

દહિસર :

શ્રી દહિસર સ્થા. જૈન યુવક મંડલ સંચાલિત “શ્રીમતી ઇન્દુમતી જશવંતલાલ શાહ (ટુવાવાળા) સ્થાનકવાસી જૈન ઉપાશ્રય” તથા “શ્રીમતી આરતીબેન અરવિંદલાલ શેઠ આયંબિલ ભવનની” તા.17.09.2017 ના રોજ મળેલ વાર્ષિક જનરલ સભામાં તા. 01.04.2017 થી 31.03.2020 સુધીના નવા હોદ્દાઓની તથા કમીટી સભ્યોની સર્વાનુમતે નિમણૂક જાહેર કરવામાં આવેલ હતી.

પ્રમુખ-ટ્રસ્ટી : શ્રી હર્ષદભાઈ નાથાલાલ દોશી,
ઉપપ્રમુખ-ટ્રસ્ટી : શ્રી જયેશભાઈ વલ્લભદાસ ટોલીયા,

શ્રી લલીતભાઈ હસમુખરાય શાહ, **મંત્રી :** શ્રી શ્રેયસભાઈ રજનીકાંતભાઈ કોઠારી, **સહમંત્રી :** શ્રી શૈલેષભાઈ અંબાલાલ દોશી, શ્રી હીતેશભાઈ જી. ગાંધી, **ખજાનચી :** શ્રી રસીકભાઈ પી. દોશી, **સહ ખજાનચી :** શ્રી પ્રદીપભાઈ ચુનાલાલ શેઠ, શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ હિંમતલાલ ગાંધી, **કમિટી સભ્ય :** શ્રી મહેન્દ્રભાઈ મહાસુખલાલ શાહ, શ્રી ચેતનભાઈ એચ. શાહ, શ્રી ભરતકુમાર બી. ઠોસાણી, શ્રી રાજેશભાઈ મનહરલાલ શાહ, શ્રી ધીરેનભાઈ એચ. શાહ, શ્રી કમલભાઈ વી. કુંભાણી, શ્રી અશોકભાઈ એન. શાહ.

હે પ્રભુ !

મારી સફળતા, મારા અહંકારના કારણે નિષ્ફળતાની દિશા તરફ ન જાય એવી કૃપા કરજો.

પ્રભુ ! આપના ચરણ અને શરણમાં રહીને મારે મારા અહંકારને શૂન્ય કરવો છે.

પ્રભુ ! આપના શરણમાં મારું સ્થાન હોજો.

હું તને ઓળખી ન શક્યો,
એ મારી ભૂલ હતી પ્રભુ !
તે મને ઓળખી લીધો,
તે તારી કૃપા છે પ્રભુ !!

Ayushman Bhava

A Blessing For A Lifetime Of Good Health Is Born With Your Baby
Preserve Your Baby's Umbilical Cord Stem Cells At Birth
Now At Just ₹9990*

☎ Call 1800 419 5555 | ✉ SMS 'LIFECCELL' TO 53456 | 🌐 www.lifecell.in

*Terms & Conditions Apply

Balwant G. Parekh 98200 65056

amish.p41@gmail.com

Amish B. Parekh 98200 52556

Shantinath Industries

Manufacturing : Lighting Luminaries
Labour Job : Powder Coating and Vitreous Enamelling

We are manufacturing for alleading Lighting Companies
such as "Wipro Ltd., Bajaj Electricals Ltd.,
Crompton Greaves Ltd.,"

Unit II, B-2/2, Opp. Sanghavi Garden, Sagaoen M.I.D.C Phase
Manpada Road, Dombivli (E), Dist. Thane - 421 204.

Bakulesh Virani 098410 43041

VIRANI INTERNATIONAL

Your Key to Security Holograms & Self Adhesive Label Stock

67B, KMA, Garden, Kannadasan Nagar, Kodungaiyur, Chennai - 600 118. India.
Ph. : +91 44 2555 8945 • Fax : +91 44 2555 3581 • Mobile : +91 9884097410 • mailvirani@yahoo.com • www.virani.in

JENAM

ENTERPRISES PVT. LTD.

Raju Bhai
91 93201 41945

Amit
98198 99400

Hardik
90969 94466

IRON AND STEEL TRADERS & IMPORTERS

Email : jenamenterprisespvtltd@gmail.com

Sale Office : 50/A Baroda Street, camac Bunder, Mumabi : 400 009.
Phone : 022 - 3029 7002 / 3029 7056 Fax : 022 -3029 7038

Rashmikant Desai - 93240 87750

E-mail : fineeyecare@gmail.com

FINE EYE CARE

Eye Consultants & Optical Gallery

COMPUTERISED EYE TESTING, QUALIFIED OPTOMETRIST,
CONTACT LENSES & LOW VISION CLINIC

Opp. Shankar Cinema , Tilak Nagar, Chembur, Mumbai - 400 089. Tel.: 2527 7444

Since-1954

Hardik Desai - 93210 29293

FINE VISION

Ophthalmic Optical Equipment & Lenses

384 - M, Dabholkar Wadi, Kalbadevi Road,
Mumbai - 2. Tel.: 2203 7444, 2205 7444, Fax : 2200 7444

Website : www.finevision.in/ E-mail : finevisn@vsnl.com

With Best Compliments from

Confidence Group

Confidence Petroleum at a Glance

- Reputed BSE Listed Company with a mission to become the largest private player across the globe in the LPG/CNG related businesses by 2015.
- Operating one of the Asia's largest Cylinders manufacturing units under one roof including one in Indonesia
- India's leading Bottlers with 51 bottling plants across 21 states.
- Upcoming 250 Gogas Auto LPG Dispensing Stations across the country.
- Operating ISO9001-2008 certified manufacturing unit of CNG/High Pressure Gas Cylinders.
- Nationwide network of 27 Marketing Offices.
- Establishing Tie-ups with International Companies for future projects.

| Nitin Khara | Nalin Khara | Elesh Khara |

CONFIDENCE PETROLEUM INDIA LIMITED

CORPORATE OFFICE : 404, Satyam Apartments, 8, Wardha Road, Dhantoli, Nagpur - 440 012 (M.S.) India

Ph.:0712-3298539/40 Fax:0712-6612083 Email : info@confidencepetro.com Website : www.confidencepetro.com

અર્હમ યુવા સેવા ગ્રુપ

દીનદુઃખી અને નિઃસહાયના ચહેરા પર લાવે છે સ્મિત !

108 દર્દીઓને ડાયાલીસીસ સહાય :

દરેક દર્દીઓને ઓછામાં ઓછા ત્રણ મહિના અને વધુમાં વધુ છ મહિનાની એક સાથે સહાય.

Babalal Desai

Sriram Gupta

Mohan Pandey

Dhyanchandji

Jotiba Patil

Shanta Patel

Kalpana Shah

375 જરૂરિયાતમંદોને મોતિયાના ઓપરેશનની સહાય :

દર વર્ષે સેંકડો દર્દીઓને ફ્રી મેડીકલ ચેકઅપ અને સહાય.

Pramila Yadav

Vaman Belankar

Vishwanath Moile

Linaxi Shah

Harkchand Sethia

Alka Malusare

Dhruipadi Dhavde

'Gift Mithai-Spread Mithas' :

11000 ગરીબ પરિવારોને દિવાળી અવસરે મિઠાઇનું વિતરણ.

યેન્નાઇના 28 અનાથા શ્રમતા 1100 બાળકો સાથે ઉજવી દિવાળી :

ભોજન, નવા ડ્રેસ તથા સ્કૂલ સ્ટેશનરીઝ આપી સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ અને આધ્યાત્મિક ગેઇમ્સ રમાડી.

For Online Donation: www.arham.org/donate

FOR ARHAM ACTIVITIES IN YOUR VICINITY... CONTACT : 9920546650, 7666708869

E-mail : info@arham.org | Website : www.arham.org

/ArhamYuvaSevaGroup

/AVSIndia